

Nationale Vereniging de Zonnebloem

2013

Bij de Zonnebloem draait het om mensen. Al 65 jaar. We zetten alles op alles om mensen met een lichamelijke beperking een onvergetelijke dag te bezorgen. Zodat ook zij volop van het leven kunnen genieten. Daarom denken we altijd in oplossingen. Er kan zoveel meer dan je denkt.

Voorwoord	3
1. Met deelnemers	4
1.1. Deelnemers in 2013: groei	5
1.2. Deelnemers in 2013: differentiatie	7
1.3. Deelnemers in 2013: kwaliteitsverbetering	8
1.4. Tevredenheid van gasten	8
1.5. Plannen 2014	9
2. Met vrijwilligers	10
2.1. Vrijwilligers in 2013: groei	11
2.2. Vrijwilligers in 2013: differentiatie	12
2.3. Vrijwilligers in 2013: kwaliteitsverbetering	13
2.4. Tevredenheid van vrijwilligers	14
2.5. Plannen 2014	14
3. Met donateurs, bedrijven en fondsen	15
3.1. Donateurs, bedrijven en fondsen in 2013: groei	16
3.2. Donateurs, bedrijven en fondsen in 2013: differentiatie	17
3.3. Donateurs, bedrijven en fondsen in 2013: kwaliteitsverbetering	17
3.4. Plannen 2014	17
4. Met het publiek	18
4.1. Het publiek in 2013: groei	19
4.2. Het publiek in 2013: differentiatie	20
4.3. Het publiek in 2013: kwaliteitsverbetering	21
4.4. Plannen 2014	21
5. Met beleid	22
5.1. Organisatie	23
5.2. Bestuur en toezicht houden	25
5.3. Code Goed Bestuur	27
5.4. Uitgangspunten communicatiebeleid	27
5.5. Uitgangspunten mediabeleid	29
5.6. Klachtenafhandeling	30
5.7. Samenwerking	30
6. Met cijfers	31
6.1. Financieel beleid	32
6.2. Jaarrekening 2013	34
6.2.1. Balans	40
6.2.2. Staat van baten en lasten	41
6.2.3. Kasstroomoverzicht	42
6.2.4. Algemene toelichting jaarrekening	43
6.2.5. Waarderingsgrondslagen en grondslagen voor resultaatbepaling	45
6.2.6. Toelichting op de balans	49
6.2.7. Toelichting op de staat van baten en lasten	59
6.2.8. Toelichting kostenverdeling (Model C.)	70
6.3. Meerjarenbegroting 2014-2018	71
6.4. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	73

2013 was voor onze vereniging een bijzonder jaar. Met maar liefst 2.000 betrokken vrijwilligers en gasten zijn we in gesprek gegaan over de toekomst van de Zonnebloem. Dat was nodig, omdat het meerjarenbeleidsplan afliep. Maar het was vooral nodig omdat we als directie en bestuur heel graag wilden horen hoe er over onze toekomst wordt gedacht in het land. Onze samenleving is enorm in beweging. Willen we de Zonnebloem vitaal en bij de tijd houden, dan is het van groot belang om met zo veel mogelijk mensen te praten over hun verwachtingen voor de toekomst, en de rol die de Zonnebloem daarin zou kunnen spelen.

Met al die gesprekken en bijeenkomsten in het land, was het maken van een nieuw meerjarenbeleidsplan inspirerend en succesvol. De koers wordt tegelijk vertrouwd en vernieuwend. We gaan als Zonnebloem gewoon verder met de kern van ons vrijwilligerswerk: mensen met beperkingen in staat stellen om onbelemmerd te genieten. Van een dagtocht, een bezoekje, een vakantie of een onvergetelijke reis met ons schip. Maar we gaan onszelf ook verbeteren. Door nieuwe activiteiten. Maar ook door nog scherper te letten op de kwaliteit. En door nog veel beter te laten zien wie we zijn en wat we doen.

Daarbij hopen we weer te mogen rekenen op onze vrijwilligers, donateurs, medewerkers, partners én gasten. Dat alleen al geeft het vertrouwen dat 2014 wederom een mooi jaar zal worden voor de Zonnebloem. Maar hier bieden we u eerst een overzicht aan van alles wat we in 2013 hebben gedaan.

Ik wens u veel leesplezier!

Marleen Barth

Voorzitter Nationale Vereniging de Zonnebloem

1 Met deelnemers

**Bij de Zonnebloem draait het om mensen. Al meer dan 65 jaar.
We brengen ze bij elkaar. Staan voor ze klaar. En zetten alles op alles
om mensen met een handicap een onvergetelijke dag te bezorgen.
Een lichamelijke beperking hoeft wat ons betreft nooit een belemmering
te zijn. We willen dat iedereen volop van het leven kan genieten**

**Om dat voor elkaar te krijgen, denken we altijd in oplossingen. Dat geldt voor onze
vrijwilligers, voor onze donateurs en voor de partners waarmee we samenwerken. Stuk
voor stuk doen zij er alles aan om mensen een onvergetelijk moment te bezorgen.**

1.1 Deelnemers in 2013: groei

Doelstellingen

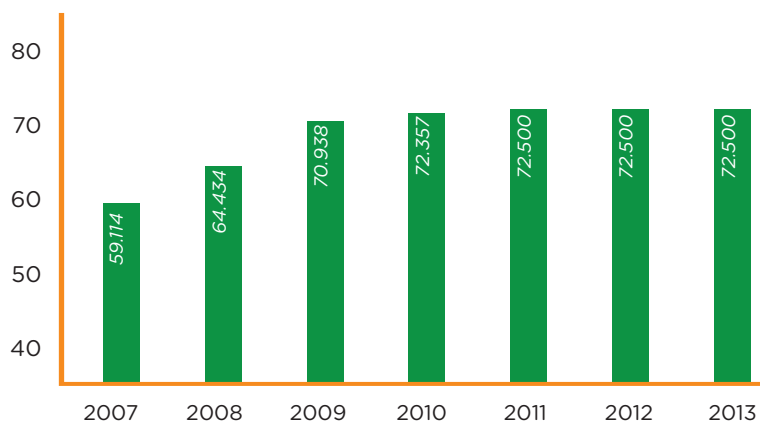
- Uitbreiding van het aantal mensen dat bezoek krijgt met 2%.
- Groei van het aantal dagjes uit van 295.000 naar 350.000 voor 135.000 deelnemers.
- Groei van het aantal vakantie deelnemers naar 8.330.

Wat ging niet goed?

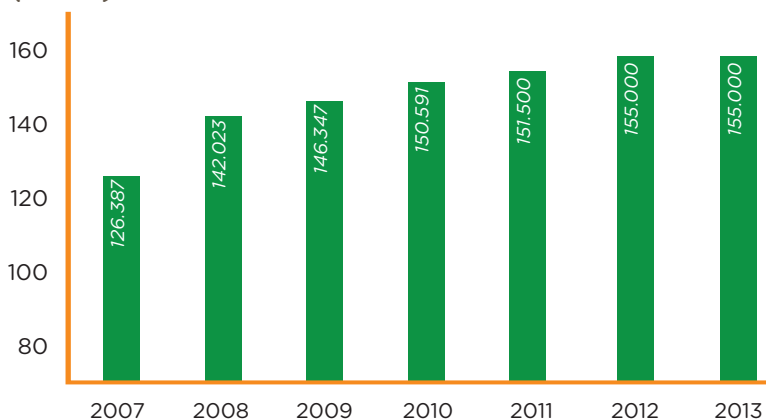
- 72.500* mensen ontvingen regelmatig Zonnebloembezoek, evenveel als in 2012.
- Net als in 2012 namen in 2013 155.000 mensen deel aan dagjes uit van de Zonnebloem. Hiermee werd de doelstelling al in 2012 behaald. De groei naar 350.000 dagjes uit werd helaas niet behaald.
- Het aantal beoogde vakantie deelnemers van 8.330 werd niet behaald. In plaats daarvan zijn 8.142 mensen met een lichamelijke beperking mee geweest op een Zonnebloemvakantie. Eén van de redenen hiervoor was het tekort aan verpleegkundige vrijwilligers. Juist in de meest populaire vakantieperiodes zijn minder vrijwillige verpleegkundigen beschikbaar. Hierdoor kunnen soms minder vakantie deelnemers mee op reis.

*Genoemde cijfers zijn gebaseerd op door de lokale afdelingen aangedragen gegevens en zijn een inschatting. In 2014 zijn preciezere aantallen voorhanden. Deze kunnen dan uit de in eind 2013 ingevoerde online afdelingsadministratie gehaald worden.

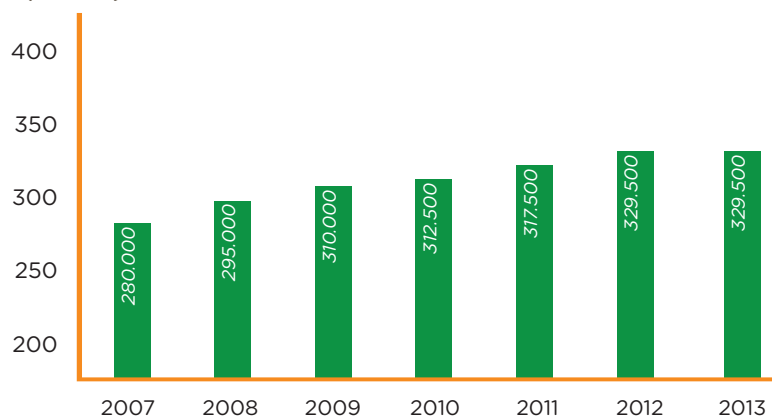
Aantal mensen dat bezoek krijgt
(x 1.000)

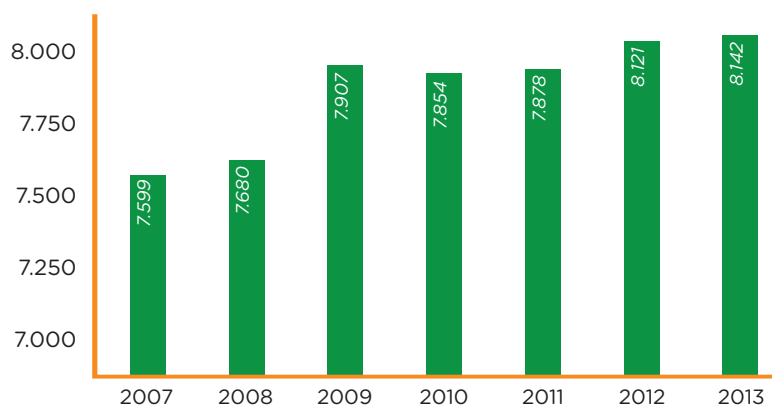
Aantal deelnemers dagactiviteiten (Zonnedagen)
(x 1.000)

Aantal dagactiviteiten (x 1.000)

Aantal vakantiedeelnemers

1.2 Deelnemers in 2013: differentiatie

Doelstellingen

- Uitbreiden van het vakantieaanbod met vijf nieuwe bestemmingen.
- Uitbreiden van leeftijdsgebonden dagactiviteiten en vakanties voor deelnemers van 18 tot 45 jaar en 40 tot 65 jaar tot 10% van het totale aanbod.
- Meer diversiteit in het activiteiten- en vakantieaanbod, zowel qua bestemming en programma als qua duur en groepsgrootte.
- Stabilisatie van het aantal deelnemers aan de landelijk aangeboden activiteiten op het niveau van 2012; 25.000 deelnemers.
- Verdubbeling van de landelijk aangeboden individueel te boeken activiteiten, gedifferentieerd naar leeftijd en leefstijl naar ca. 200 deelnemers en vrijwilligers door onder andere plaatsen in te kopen bij bestaande evenementen, festivals, schouwburgen en theaters.
- Uitbreiden van het arrangementenaanbod voor deelnemers met zes nieuwe aanbieders. Met name in die delen van Nederland waar weinig aanbod is.

Wat ging goed?

- Het vakantie-aanbod voor de jongere leeftijdsgroepen (18-45 jaar, 40-65 jaar en 18-65 jaar) nam toe met zeven reizen voor 105 vakantie-deelnemers. De grootste stijging zit in de leeftijdsgroep 40-65 jaar met zes reizen en 75 deelnemers.
- Het vakantieaanbod is gevarieerder geworden qua bestemmingen, leeftijdsgroepen, thema's, groepsgrootte en vakantie-duur. Bij deelnemers is veel belangstelling voor bijvoorbeeld reizen met een langere duur. Kanttekening hierbij is dat het animo onder vrijwilligers hiervoor minder is. De interesse in themareizen is erg wisselend.
- Het landelijk aanbod van individueel te boeken activiteiten is een succes. Evenementen als Zwarte Cross, het concert van Guus Meeuwis en Lowlands trokken 111 deelnemers en 119 vrijwilligers.

Wat ging niet goed?

- Hoewel het aantal vakanties voor mensen van 18-45 jaar en van 40-65 jaar is uitgebreid tot 10% van het totale aanbod, blijft de belangstelling van deze jongere leeftijdsgroepen achter. Het animo voor deze reizen is relatief laag. Daardoor is de bezettingsgraad gemiddeld slechts 89%.
- Het streven was om het vakantieaanbod uit te breiden met vijf bestemmingen. Er zijn echter vier nieuwe bestemmingen toegevoegd: Lunteren, Ameland, Berlijn en Brugge.
- Het aantal deelnemers aan landelijk aangeboden activiteiten is gedaald. De doelstelling om te stabiliseren op het niveau van 2012 bleek niet realistisch. Het huidige aanbod voldoet namelijk niet meer omdat de gemiddelde leeftijd van de afdelingsdeelnemers dusdanig gestegen is dat een volledige dag uit te lang is. Ook biedt het aanbod ten opzichte van voorgaande jaren te weinig variatie.
- Het doel was het arrangementenaanbod voor deelnemers uit te breiden met zes nieuwe in die delen van Nederland waar weinig aanbod was. Het aanbod is met vier uitgebreid: Dierenpark Amersfoort, Dierenpark Emmen, Artis en Zeeuws Museum.

1.3 Deelnemers in 2013: kwaliteitsverbetering

Doelstellingen

- Kwaliteitsverhoging van de hotel-beleving van het eigen vakantieschip: Ms de Zonnebloem.
- Realiseren van een hoogwaardig vervoersaanbod voor Zonnebloemdeelnemers.

Wat ging goed?

- De kwaliteit van de hotel-beleving van Ms de Zonnebloem is gestegen. Dit blijkt uit positieve opmerkingen hierover in de klanttevredenheidsonderzoeken onder deelnemers en vrijwilligers.
- In 2013 is een overeenkomst aangegaan met vervoerder Klomp. Zo kan de Zonnebloem vervoer van huis naar vakantieopstapplaats of evenement en terug naar huis aanbieden.

1.4 Tevredenheid van deelnemers

Waardering vakanties

In 2013 gaven de deelnemers hun vakantie na afloop gemiddeld het volgende cijfer:

- Totaaloordeel ten aanzien van tevredenheid met de nationale vakanties: 8,8.
- Tevredenheid met vakantie-accommodaties: 8,6.

Dit jaar is voor het eerst een totaaloordeel gegeven over de vakantie. De waardering voor de vakantie-accommodatie bedroeg in 2012 een 8,8.

Waardering vervoersaanbod

Gebruikers waarderen het vervoersaanbod van de Zonnebloem met een gemiddeld cijfer van 8,4.

1.5 Plannen 2014

- Realiseren van 321 vakanties, waarvan 168 regionaal en 153 nationaal voor 8.422 deelnemers.
- Van deze 321 vakanties zijn er 290 voor alle leeftijden, 14 voor 18-45 jarigen, tien voor 40-65 jarigen en zeven voor 18-65 jarigen.
- Van de 8.422 vakantiedeelnemers is het streven dat er 231 deelnemers tussen de 18 en 45 jaar zijn, 231 deelnemers tussen de 40 en 65 jaar zijn en 162 deelnemers tussen de 18-65 jaar zijn.
- Het indelen van 10% meer vakantiedeelnemers met een lichtere zorgzwaarte tijdens nationale vakanties.
- Het verbeteren van de kwaliteit van de zorg door beter matchen van zorgvraag en bevoegde en bekwame zorgvrijwilligers en het ontwikkelen van een obesitasbeleid vanwege het toenemend aantal vakantiedeelnemers met zwaar overgewicht.
- Het organiseren van 144 dagboottochten, 150 vaarten met de eigen rondvaartboot, 50 bezoeken aan de Mariahoeve, 65 voorstellingen van de eigen theatershow, 60 vaarten met de eigen luchtballon, 20 artiestenmiddagen en 180 bezoeken aan Paleis Het Loo.
- Het verruimen van het aanbod evenementen waarvoor deelnemers zich individueel kunnen inschrijven en het verbeteren van de communicatie hierover.
- Het uitbreiden van het arrangementenaanbod met acht.
- Binnen het arrangementenaanbod realiseren van tien arrangementen voor kleinere groepen tegen scherpe prijzen.

2 Met vrijwilligers

Zonder onze meer dan 40.000 vrijwilligers, geen Nationale Vereniging de Zonnebloem. Alleen door hun inzet kunnen we zoveel mensen een onvergetelijk moment bezorgen.

Die inzet gaat veel verder dan 'op stap gaan met iemand in een rolstoel'. Onze vrijwilligers hebben een groot hart en een luisterend oor. Dit levert mooie momenten op en geeft het leven meer betekenis. Zowel voor degene met een lichamelijke beperking als voor de vrijwilliger zelf.

We onderscheiden twee groepen vrijwilligers: afdelingsvrijwilligers, die bij een afdeling in hun wijk of woonplaats aangesloten zijn. En vakantievrijwilligers, die een of meer weken van hun vrije tijd geven om als vrijwilliger met een vakantie mee te gaan. Binnen deze twee groepen zijn ook weer verschillende soorten vrijwilligers actief: bezoekers, activiteiten- en vakantiebegeleiders, chauffeurs, verpleegkundigen, artsen en bestuursvrijwilligers, zoals voorzitters, secretarissen, penningmeesters en bestuursleden bezoekwerk. Verwacht wordt dat in de toekomst meer mensen met een lichamelijke beperking een beroep op onze persoonlijke aandacht doen en bovendien om een grotere verscheidenheid aan diensten vragen. Dus zullen ook meer verschillende vrijwilligers nodig zijn. Zo kan ook beter tegemoet worden gekomen aan de individuele wensen van de vrijwilligers.

2.1 Vrijwilligers in 2013: groei

Doelstellingen

- Het aantal afdelingsvrijwilligers uitbreiden naar 35.000 en het aantal vakantievrijwilligers naar 8.020 waarvan 3.045 vrijwilligers met een verzorgende/verpleegkundige achtergrond.
- Werving 200 extra verpleegkundigen en verzorgenden voor de vakanties. Hierbij inzicht verkrijgen in hun motivatie en om zo de introductie en begeleiding te verbeteren.
- Vergroten van de lokale zichtbaarheid door samenwerking met gemeenten en andere organisaties.

Wat ging goed?

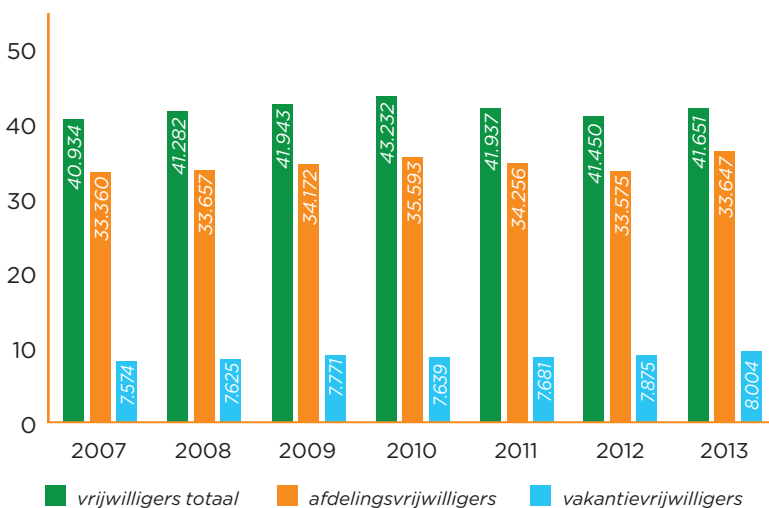
- In 327 gemeenten is contact gelegd tussen de plaatselijke Zonnebloem en het gemeentelijk WMO-loket. Hoewel er sprake is van grote lokale verschillen en het opbouwen van de contacten veel tijd vergt, is de samenwerking met de WMO-loketten succesvol. Door hervormingen op het gebied van de langdurige zorg is de Zonnebloem een interessante samenwerkingspartner voor gemeenten. Daarnaast heeft het contact met de WMO-loketten bijgedragen aan het vergroten van de lokale zichtbaarheid.

Wat ging niet goed?

- Het beoogde aantal afdelingsvrijwilligers is niet behaald. In 2013 zetten zich 33.647 mensen in als afdelingsvrijwilliger.
- Er werden 2.730 vrijwilligers met een verzorgende/verpleegkundige achtergrond ingezet tijdens Zonnebloemvakanties. Het wordt steeds lastiger om voldoende vakantievrijwilligers met een zorgachtergrond te vinden om de Zonnebloemvakanties mogelijk te maken. De vermoedelijke reden hiervoor is tweeledig. Enerzijds is er in de zorg een toenemend tekort aan verpleegkundigen, dus ook bij de Zonnebloem. Anderzijds is het aantal vakantie deelnemers de afgelopen 10 jaar met 25% gestegen. Het is niet gelukt om de groei van het aantal verpleegkundigen gelijke tred te laten houden met de groei van het aantal deelnemers.

Aantal vrijwilligers

(x 1.000)

2.2 Vrijwilligers in 2013: differentiatie

Doelstellingen

- Verjonging van vrijwilligers: aansluiting vinden bij generatie X en de organisatie inrichten op projectvrijwilligers; vrijwilligers met één specifieke taak.
- Integratie van de jongerenwerkgroepen binnen de vereniging.

Wat ging goed?

- Eind 2013 is in pilotvorm ervaring opgedaan met het werven en inzetten van projectvrijwilligers. Het blijkt heel goed te werken om potentiële vrijwilligers te benaderen met de vraag om een korte vrijwilligersklus te doen.
- Het aantal vrijwilligers met 1 specifieke taak, ook wel projecten te noemen, is gestegen van 2.700 naar 3.000. Daarnaast zijn er zo'n 5.000 mensen die hand- en spandiensten verrichten voor de Zonnebloem, maar niet als vrijwilliger geregistreerd zijn.
- Een groot aantal jongerenwerkgroepen is in 2013 geïntegreerd met regionale Zonnebloemafdelingen. Een paar werkgroepen worden nog begeleid door districtshoofden, maar ook deze werkgroepen staan dicht bij de regionale afdelingen. Door de activiteiten die gericht zijn op jongeren onder te brengen bij de regio's hebben deze een stabiele plek binnen de organisatie gekregen. Daarnaast heeft dit op diverse plekken geleid tot verjonging van besturen.

2.3 Vrijwilligers in 2013: kwaliteitsverbetering

Doelstellingen

- Versterken van besturen en vergroten van de zelfredzaamheid van bestuursvrijwilligers door:
 - optimalisatie van het extranet, Mijn Zonnebloem, voor vrijwilligers;
 - eind augustus oplevering Online Afdelingsadministratie, een systeem waarin afdelingen op een gemakkelijke manier de persoonsgegevens van hun deelnemers kunnen vastleggen;
 - realiseren van een plan van aanpak voor schaalvergroting per provincie. Uit onderzoek blijkt namelijk dat grotere afdelingen vaker een volledig bestuur hebben, vaker en meer aantrekkelijke activiteiten aanbieden en vaker een prettigere omgeving vormen voor vrijwilligers.
- Uitvoeren van in totaal 400 cursussen en workshops voor 10.900 deelnemers. Waarbij de cursussen en trainingen kwantitatief op peil en kwalitatief aantrekkelijk gehouden worden.
- Ontwikkelen van een deskundigheidsbevorderingsprogramma voor vakantiestafleden.
- Verbeteren van de opvang van nieuwe vrijwilligers.

Wat ging goed?

- Ten aanzien van het versterken van besturen en de vergroting van de zelfredzaamheid van bestuursvrijwilligers is:
 - Mijn Zonnebloem, het extranet voor vrijwilligers, verder geoptimaliseerd. De inhoud wordt vaker geactualiseerd en er verschijnen ook frequenter nieuwsberichten. Voorheen was Mijn Zonnebloem vooral gericht op afdelingsvrijwilligers. Om dit communicatiekanaal ook aantrekkelijk te maken voor vakantievrijwilligers is inhoud toegevoegd die voor deze groep interessant is. Zij vinden er bijvoorbeeld informatie op maat over de vakantie waarvoor zij zich hebben opgegeven.
 - Binnen alle provincies is gesproken over schaalvergroting. In de gebieden waar het steeds moeilijker wordt om voor de met name kleine regio's voldoende bestuurders te vinden, is met ondersteuning vanuit het Nationaal Bureau een voorstel voor schaalvergroting gedaan.
- Het cursus- en workshopaanbod heeft een flexibeler karakter gekregen. Hierbij past de uitbreiding van het aantal (mini) workshops waarbij meer ingespeeld wordt op specifieke verzoeken en vragen. Zo kunnen workshops onderdeel zijn van een reguliere vergadering of kunnen workshops op maat worden gemaakt voor bijvoorbeeld een themabijeenkomst van een afdeling. Ook nam de diversiteit van het aantal workshoponderwerpen toe.
- Er is een deskundigheidsbevorderingsprogramma voor vakantiestafleden tot stand gekomen. Op basis van een behoefte-onderzoek zijn diverse workshops ontwikkeld: o.a. 'Coachen, begeleiden en instrueren van vrijwilligers', 'Groepsdynamiek en groepsprocessen', 'Onderzoek naar de eigen (kern) kwaliteiten en hoe deze in te zetten bij het werken met vrijwilligers', 'Managen van motivatie' en voor nieuwe stafleden de workshop 'Het begeleiden van een Zonnebloemvakantie'
- Halverwege 2013 is het proces rondom de opvang van nieuwe vrijwilligers geëvalueerd. Hieruit bleek dat de verbeteringen die eerder werden doorgevoerd hebben geleid tot een stijging van het aantal mensen dat zich aanmeldt als vrijwilliger en daadwerkelijk vrijwilliger wordt van 17% naar 34%.

Wat ging niet goed?

- De Online Afdelingsadministratie is weliswaar opgeleverd, maar een half jaar later dan gepland. Er is voor gekozen om een volledig goed functionerend systeem op te leveren en niet op de geplande datum een systeem open te stellen dat nog niet optimaal werkte.
- Hoewel er 426 cursussen en workshops hebben plaatsgevonden bleef het aantal deelnemers achter bij de doelstelling. In plaats van 10.900 vrijwilligers hebben 7.212 vrijwilligers deelgenomen aan het cursusaanbod. De reden voor het achterblijven van het aantal deelnemers is het uitstellen van de workshops voor de online afdelingsadministratie.

2.4 Tevredenheid van vakantievrijwilligers

In 2013 gaven de vrijwilligers hun vakantie na afloop gemiddeld het volgende cijfer:

- Totaaloordeel ten aanzien van tevredenheid met de nationale vakanties: 8,2.
- Algemeen tevredenheidscijfer vakantie-accommodatie: 8,0.

Een algemeen tevredenheidscijfer voor de hele vakantie is dit jaar voor het eerst gevraagd.

Het cijfer voor de accommodaties is licht gedaald ten opzichte van 2012. Toen was dit cijfer 8,3.

2.5 Plannen 2014

- Verder uitrollen van de Online Afdelingsadministratie door het organiseren van workshops.
- Lokale afdelingen (en meer specifiek de lokale besturen) ervaren steeds vaker een te hoge werkdruk. Door middel van onderzoek moet duidelijk worden waardoor deze werkdruk wordt veroorzaakt en wat er nodig is om deze werkdruk te verminderen. Aan de hand van de uitkomsten van het onderzoek kan bepaald worden hoe de ondersteuning van besturen verder geoptimaliseerd kan worden.
- Het bestaande vrijwilligersbeleid per onderdeel wordt geïntegreerd.
- Het WMO-loket is lokaal één van de plekken waar de (potentiële) doelgroep bereikt kan worden. Daarom wordt de samenwerking met de gemeentelijke WMO-loketten voortgezet. Dit draagt bij aan lokale zichtbaarheid.
- Samenstellen van een langjarig deskundigheidsbevorderingsprogramma voor vakantiestafleden met de volgende doelstellingen:
Nieuwe en bestaande vakantiestafleden:
 - kennen de uitgangspunten, doelstellingen, randvoorwaarden en kwaliteitsnormen van Zonnebloemvakanties;
 - zijn zich bewust van de normen en waarden die ten grondslag liggen aan het Zonnebloemvakantiewerk en zijn in staat deze te vertalen in gedrag en deze over te dragen aan de overige vrijwilligers;
 - ontwikkelen de competenties en verbeteren de vaardigheden die nodig zijn om een Zonnebloemvakantie goed te organiseren en aan te sturen.
- Verbetering van de informatievoorziening voor vakantievrijwilligers die voor het eerste jaar meegaan door het samenstellen van een informatieve brochure en nieuwe webteksten en audiovisuals op zonnebloem.nl.
- Groei naar 8.170 vakantievrijwilligers, waarvan er zich 3.697 inzetten voor regionale vakanties en 4.725 voor nationale vakanties. Dit zijn ongeveer 50 vrijwilligers meer dan in 2013 om een groei van 60 vakantie deelnemers mogelijk te maken.

3 Met donateurs, bedrijven en fondsen

Zonnebloemdeelnemers betalen voor activiteiten een marktconforme prijs. Dezelfde prijs dus die iemand zonder lichamelijke beperking bij een reguliere aanbieder betaalt. Vanwege alle extra voorzieningen en de begeleiding door vrijwilligers (die financieel vrijgehouden worden), dekt deze bijdrage echter de kosten niet. Gelukkig kan de Zonnebloem rekenen op de financiële steun van 509.381 donateurs. En op de ondersteuning van tal van bedrijven en vermogensfondsen die het Zonnebloemwerk mogelijk maken.

Om de komende jaren meer (verschillende) diensten aan te kunnen bieden, is uiteraard meer geld nodig. Daarom wil de Zonnebloem bestaande fondsenwervende activiteiten uitbouwen en nieuwe fondsenwervende producten, methoden en middelen/kanalen introduceren. Uitdaging hierbij vormt de trend dat mensen zich steeds minder langdurig als donateur willen binden aan goede doelen.

3.1 Donateurs, bedrijven en fondsen in 2013: groei

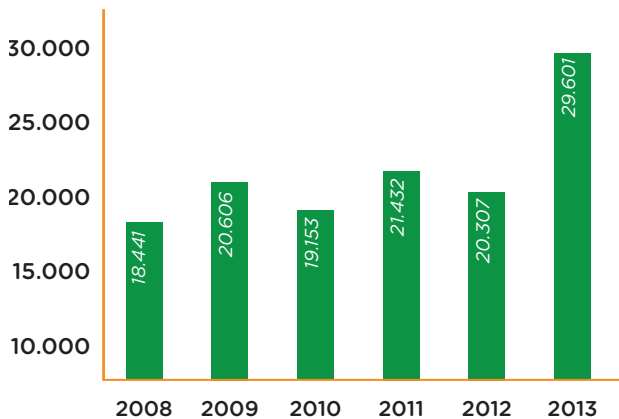
Doelstellingen

- Baten uit eigen fondsenwerving € 18.674.000,-
- Aantal actieve donateurs stabiliseren op 545.000.

Wat ging goed?

- De baten uit eigen fondsenwerving waren groter dan het begrote bedrag van € 29.601.000,-. Dit werd met name veroorzaakt door een uitzonderlijk grote nalatenschap van enkele miljoenen euro's.
- Het gemiddeld giftbedrag is gestegen van € 22,96 naar € 25,34.
- Het aantal pakjes verkochte kerstkaarten nam toe van 62.200 in 2012 naar 62.450 in 2013.

Resultaat eigen fondsenwerving (x € 1.000)

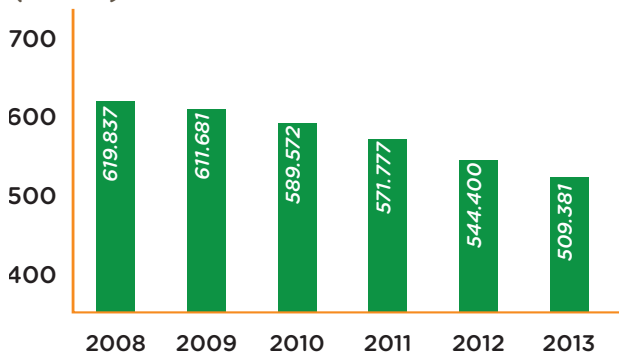

Wat ging niet goed?

- Omdat de uitstroom groter was dan de instroom daalde het aantal actieve donateurs met 35.119. De uitstroom is over de jaren heen stabiel. Stabilisering van de instroom is na introductie van het bel-me-niet-register een grote uitdaging.
- Er werden 64.351 minder loten dan in 2012 verkocht. De afname wordt veroorzaakt doordat het steeds moeilijker is om voldoende vrijwilligers te vinden die loten willen verkopen.
- De instroom van nieuwe donateurs herstelde niet. Omdat er nog geen alternatieve wervingsmethode naast telemarketing is gevonden die voldoende volume oplevert.

Aantal actieve donateurs

(x 1.000)

3.2 Donateurs, bedrijven en fondsen in 2013: differentiatie

Doelstellingen

- Uitbreiden 'Vrijwilliger voor één dag'-activiteiten (waarbij medewerkers van bedrijven zich een dag inzetten als vrijwilliger) 46 naar 75.
- Doorontwikkelen alternatieve fondsenwervende methoden.

Wat ging goed?

- Er werden 75 'Vrijwilliger voor één dag'-activiteiten gerealiseerd.

Wat ging niet goed?

- Er zijn zes fondsenwervende pilots uitgevoerd. Het doel was om nieuwe succesvolle fondsenwervende methodes te ontwikkelen naast de bestaande telemarketing. De pilots hebben onvoldoende rendement opgeleverd.

3.3 Donateurs, bedrijven en fondsen in 2013: kwaliteitsverbetering

Doelstellingen

- Opzetten van een Customer Insight programma om klantkennis over particuliere donateurs, vrijwilligers en deelnemers op te doen.

Wat ging goed?

- Het Customer Insight programma om klantkennis op te doen heeft geleid tot veel inzicht en heeft denkrichtingen voor nieuwe diensten en producten opgeleverd waarvan een aantal in 2014 zal worden uitgerold.

Wat ging niet goed?

- Het Customer Insight programma heeft aan het licht gebracht dat de Zonnebloem een 'merkprobleem' heeft. De doelstelling, doelgroep, het geografisch werkgebied, de dienstverlening en het productaanbod zijn bij zowel (potentiële) donateurs, potentiële vrijwilligers en potentiële deelnemers onvoldoende bekend.

3.4 Plannen 2014

- Baten uit eigen fondsenwerving € 17.975.000
- Aantal actieve donateurs laten groeien naar 545.000.

4 Met het publiek

Veel mensen kennen de Zonnebloem. Maar slechts een beperkt deel daarvan weet ook daadwerkelijk wat we doen en waarom. Het eenzijdige beeld overheerst dat we er zijn voor echt oude mensen en dat onze vrijwilligers vakanties en tripjes organiseren, vooral met het schip.

De Zonnebloem heeft dus een merkprobleem. De doelstelling, de doelgroep, het werkgebied, de dienstverlening en het productaanbod zijn onvoldoende bekend. Om de continuïteit van ons werk te waarborgen en onze waardevolle rol in de maatschappij te kunnen blijven vervullen, is het onze grootste uitdaging om juist dat meer over het voetlicht te brengen.

4.1 Het publiek in 2013: groei

Doelstellingen

- Extern versterken gewenst beeld
 - Huidige massamediale campagne 'Zonder elkaar is iedereen alleen' voortzetten, onderzoeken en evalueren.
 - Ontwikkeling nieuwe merkstrategie.
 - Opstarten ontwikkeling nieuwe massamediale campagne voor 2014.
 - Handhaven top 10 positie landelijke imago-rangorde.
 - Stijging top-of-mind spontane bekendheid.
 - Stijging bekendheid, waardering en betrouwbaarheid op ranglijst meest bekende fondsenwervende instellingen.

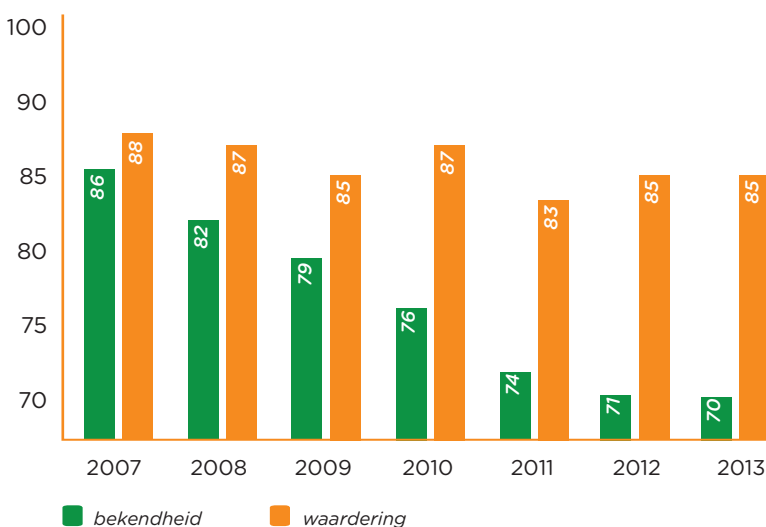
Wat ging goed?

- Op de landelijke imago-rangorde van de Charibarometer daalde de Zonnebloem weliswaar van plek 9 naar plek 10, maar behield de Zonnebloem haar plek binnen de top 10.
- De Zonnebloem steeg van de 19e naar de 16e plek op de ranglijst van bekendheid van de meest bekende fondsenwervende instellingen. De Zonnebloem steeg van de negende naar de derde plaats op de ranglijst van waardering en steeg van de zevende naar de vijfde plek op de ranglijst van betrouwbaarheid.
- In 2013 is een nieuwe merkstrategie ontwikkeld. Deze heeft geresulteerd in onder andere een nieuw logo en een nieuwe huisstijl voor de Zonnebloem. De ontwikkeling hiervan vond in het laatste kwartaal van 2013 plaats. De daadwerkelijke lancering hiervan vindt plaats in 2014.
- Passend bij de nieuwe merkstrategie en de nieuwe huisstijl is in 2013 gestart met de ontwikkeling van een nieuwe massamediale campagne voor 2014.

Wat ging niet goed?

- De campagne 'Zonder elkaar is iedereen alleen' is begin 2013 nog één keer massamediaal ingezet. Omdat uit onderzoek en evaluatie bleek dat deze campagne het imago van de Zonnebloem onder de jongere doelgroep 30-60 onvoldoende heeft verbeterd, is besloten deze niet meer in te zetten op latere momenten in 2013.
- De top-of-mind naamsbekendheid is iets gedaald van 1% naar 0,9%
- In de top-of-mind spontane bekendheid daalde de Zonnebloem van de 15e naar de 17e plaats. Dit is waarschijnlijk te wijten aan het feit dat er alleen begin 2013 een massamediale campagne heeft plaatsgevonden.

Bekendheid en waardering (%)

4.2 Het publiek in 2013: differentiatie

Doelstellingen

- Het werven en binden van specifieke doelgroepen door thematische campagnes (die in het verlengde liggen van de massamediale campagne) gericht op de doelgroepen:
 - 40-65 jarigen;
 - bedrijven;
 - jongeren;
 - verpleegkundigen.

Wat ging goed?

- Ten aanzien van de doelgroep 40-65 jarigen zijn twee wervingscampagnes gehouden. Deze campagnes waren gericht op het werven van zowel vrijwilligers als deelnemers in deze leeftijdsgroep. In 2012 werd ten aanzien van de werving van vrijwilligers een pilotcampagne ontwikkeld die dusdanig goed scoorde dat deze opzet in 2013 is gehandhaafd, maar is uitgebreid met een wervingscomponent voor deelnemers. De resultaten laten zien dat de campagne prima werkt om vrijwilligers te werven (in Amsterdam leverde dit 89 en in Zeeland 32 nieuwe vrijwilligers op).
- Er is een pilotcampagne ontwikkeld om projectvrijwilligers te werven. Een advertentie met als insteek 'Hetty wil naar het museum, ga jij met haar mee?' leverde 96 aanmeldingen op. Het leeuwendeel van deze groep heeft evenveel deelnemers begeleid naar een museum in december 2013.
- De campagne gericht op verpleegkundigen bestond uit een stopper- en ook social media campagne. Daarnaast werd een speciale pagina op de website ingericht waarbij filmpjes alle aspecten van de 'zorgvrijwilligers' lieten zien. Naar aanleiding van de campagne zijn 658 nieuwe verpleegkundigen geworven. 48 meer dan het jaar ervoor.

Wat ging niet goed?

- De pilot om gelijktijdig met het werven van vrijwilligers ook deelnemers tussen de 40 en 65 te interesseren voor de Zonnebloem bleek minder succesvol. In Amsterdam leverde dit twee en in Zeeland vier nieuwe mensen op.
- In 2013 werden geen campagnes ingezet gericht op bedrijven en jongeren. De reden hiervoor is dat een pas op de plaats is gemaakt en ervoor gekozen werd de nieuwe merkstrategie en nieuwe landelijke campagne af te wachten alvorens een nieuwe campagne gericht op deze doelgroepen te ontwikkelen.

4.3 Het publiek in 2013: kwaliteitsverbetering

Doelstellingen

- Ontwikkelen van een visie op digitale versus fysieke communicatiemiddelen.

Wat ging goed?

- Er is een visie ontwikkeld op digitale en fysieke communicatiemiddelen. Deze visie is totstand gekomen door alle communicatiemiddelen te evalueren. Daarna is een advies uitgebracht welke van deze middelen gehandhaafd worden in de huidige vorm, welke blijven maar aangepast worden, welke digitaal worden voortgezet en welke verdwijnen. Hierdoor is het aantal communicatiemiddelen teruggebracht.

4.4 Plannen 2014

- Doorontwikkeling merkstrategie: verder doorvoeren van de nieuwe huisstijl.
- De massamediale campagne 'Er kan zoveel meer dan je denkt' lanceren, uitvoeren, monitoren, evalueren en indien nodig bijsturen. Deze campagne zal ook in 2015 voortgezet worden.
- Opstellen van een publiciteitsplan, een plan voor beleveniscommunicatie en een plan om als Zonnebloem de publieke dialoog meer aan te gaan.
- Ontwikkelen van een toolkit lokale zichtbaarheid voor Zonnebloemafdelingen waardoor zij beter toegerust zijn om ook op lokaal niveau het Nederlands publiek te bereiken.

5 Met beleid

Om zo veel mogelijk deelnemers, vrijwilligers, donateurs, bedrijven en fondsen te betrekken bij de Zonnebloem is een goede organisatie een voorwaarde. Als vrijwilligersorganisatie wordt de Zonnebloem door vrijwilligers bestuurd in een democratische structuur die recht doet aan de lokale worteling en menselijke maat van de vereniging. De Zonnebloem heeft aandacht voor goed bestuur en toezicht, een efficiënte en effectieve besteding van de middelen aan de doelstelling (vastgelegd in een meerjarenplan en jaarplannen) en een zorgvuldige omgang met belanghebbenden. Daarbij streven we naar openheid en transparantie.

5.1 Organisatie

De Zonnebloem is een vrijwilligersorganisatie die door vrijwilligers wordt bestuurd. Dat geldt niet alleen voor de plaatselijke, regionale en provinciale afdelingen, waar het Zonnebloemwerk gebeurt. Ook het hoogste toezichthoudende en besluitvormende orgaan, de Nationale Vergadering, en het door haar benoemde Nationaal Bestuur bestaan uit vrijwilligers. Het bestuur wordt bij de voorbereiding en uitvoering van beleid ondersteund door een betaalde directie en een Nationaal Bureau met betaalde krachten.

Bekijk **hier** het organigram van de Vereniging.

Plaatselijke, regionale en provinciale afdelingen

De 41.651 vrijwilligers vormen de basis van de Zonnebloem. Daarvan zijn er 8.004 als vakantievrijwilliger werkzaam. De overige vrijwilligers zijn georganiseerd in 1.181 plaatselijke afdelingen, die op hun beurt verenigd zijn in 144 regionale afdelingen en tot slot worden overkoepeld door 12 provinciale afdelingen. Elke afdeling heeft een bestuur en vaardigt kandidaten af naar het hoger gelegen verenigingsorgaan:

- Plaatselijke afdelingen naar regionale afdelingen.
- Regionale afdelingen naar provinciale afdelingen.
- Provinciale afdelingen (drie per provincie) naar de Nationale Vergadering.

De ondersteunende leden, donateurs en lichamelijk beperkte deelnemers maken geen deel uit van de verenigingsstructuur.

Andere entiteiten

Behalve de Nationale Vereniging heeft de Zonnebloem nog twee entiteiten:

- Motorpassagiersschip de Zonnebloem B.V., die het vakantieschip van de Zonnebloem exploiteert.
De vereniging is de enige aandeelhouder. Op het vakantieschip van de Zonnebloem zijn 12 bemanningsleden werkzaam (11 voltijdbanen).
- Stichting Rondvaartboot de Zonnebloem, die de Amsterdamse grachtencruiser van de Zonnebloem exploiteert.
De vereniging vormt het bestuur van de stichting. Er is geen personeel in dienst van de Stichting Rondvaartboot.
De jaarrekeningen van deze entiteiten, die statutair in Breda zijn gevestigd, zijn via het Nationaal Bureau op te vragen.

Ondersteuning Nationaal Bureau

De vrijwilligers van de Zonnebloem krijgen ondersteuning van een betaalde organisatie: het Nationaal Bureau in Breda.

Bekijk **hier** het organigram van het Nationaal Bureau.

Nationaal Bureau in 2013

Eind 2013 waren bij het Nationaal Bureau 116 medewerkers in dienst (89,33 voltijdbanen).

Omdat 2013 het laatste jaar was van het Meerjarenbeleidsplan 2009-2013 lag het accent met name op:

- De ontwikkeling van een nieuw meerjarenplan.
In 2013 vond de grootste achterbanraadpleging plaats die de Zonnebloem ooit gedaan heeft. Ruim 2.000 vrijwilligers lieten hun stem horen op negen bijeenkomsten door heel Nederland. Bijna alle medewerkers van het Nationaal Bureau hebben deelgenomen aan een of meer bijeenkomsten.
- De transitie naar een nieuw meerjarenplan. 2013 was een overgangsjaar waarin de vereniging tijd werd gegeven en de tijd kon nemen om nieuwe instrumenten en richtingen in te voeren, er aan te wennen en er mee te leren werken.
- Ondersteuning van de vereniging: de managementinformatie is verbeterd door optimalisering van datakwaliteit en datakwantiteit. Daarnaast zijn in 2013 de voorbereidingen getroffen om het strategisch ICT-beleid aan te passen aan de veranderde omstandigheden en op tactisch niveau in te bedden in de organisatie.
- Wat geldt voor de automatisering, geldt in zekere mate ook voor het pand van het Nationaal Bureau. Achterstallig onderhoud en de behoefte aan een andere uitstraling hebben geleid tot een plan tot verbouwing van het pand. In 2013 zijn daarvoor de voorbereidingen getroffen.

5.2 Bestuur en toezicht houden

De fijnmazige, getrapte structuur van de Zonnebloem maakt in alle lagen dialoog en werkelijk contact mogelijk. Mensen kennen elkaar en dat zorgt voor binding. Bovendien is het erg belangrijk om draagvlak te creëren, want het zijn per slot van rekening de vrijwilligers zelf die het beleid uitvoeren. Soms levert dat ook een spanningsveld op, want er zijn regels waaraan de Zonnebloem zich moet houden die niet altijd samen gaan met de belevingswereld van de vrijwilligers. Dat maakt de dialoog in de verschillende lagen nog belangrijker, zodat bestuurders het hoe en waarom van beleid uit kunnen leggen en door kunnen communiceren naar de afdelingen.

Het Nationaal Bestuur stelt de koers en de hoofdlijnen van het beleid vast en legt deze ter goedkeuring voor aan de ledenraad, de Nationale Vergadering. De directie bereidt dat beleid voor, voert het uit en geeft dagelijkse leiding aan de organisatie.

Nationale Vergadering (ledenraad)

In elke provincie kiezen leden drie afgevaardigden. De 36 afgevaardigden vormen de Nationale Vergadering. Die zorgt ervoor dat de stem van leden meegenomen wordt in de koers van de vereniging. Het hoogste besluitvormende orgaan houdt toezicht op het werk van de vereniging. Ze besluit over de hoofdlijnen van het beleid, keurt onder meer jaarrekening, jaarverslag, jaarplan en begroting goed en benoemt de leden van het Nationaal Bestuur.

Bekijk **hier** de samenstelling van de Nationale Vergadering.

Nationale Vergadering in 2013

Volgens planning is de Nationale Vergadering in 2013 vier keer bijeen gekomen. Behalve de hierboven genoemde onderwerpen uit de reguliere cyclus, is veel aandacht besteed aan de toekomstvisie en het nieuwe meerjarenplan.

Nationaal Bestuur

Het Nationaal Bestuur bestuurt de vereniging. De bestuursleden zijn vrijwilligers en ontvangen dus geen salaris en/of vergoeding. Het Nationaal Bestuur heeft het gros van haar bestuurlijke taken overgedragen aan een betaalde directie. Het bestuur bestuurt op hoofdlijnen en houdt toezicht op de directie. Het Nationaal Bestuur legt verantwoording af aan de Nationale Vergadering.

De verantwoording van het Nationaal Bestuur aan de Nationale Vergadering en het toezicht van het Nationaal Bestuur op de directie richten zich op de vragen:

- Zijn de activiteiten van de vereniging gericht op het realiseren van de doelstelling?
- Worden de beschikbare middelen efficiënt en effectief besteed?
- Zijn de methoden om de middelen voor de doelstelling bij elkaar te krijgen efficiënt, effectief en fatsoenlijk?
- Wordt zorgvuldig omgegaan met vrijwilligers die hun diensten aanbieden?
- Functioneert de vereniging professioneel en wordt ze adequaat beheerst?

De verantwoording aan de Nationale Vergadering vindt halverwege het boekjaar plaats via een halfjaarrapportage en aan het einde van het jaar via de jaarrekening. In de halfjaarrapportage wordt ook aandacht besteed aan de contouren van de plannen voor het volgende jaar, die daarna verder worden uitgewerkt in een jaarplan en begroting. In de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over de financiële realisatie in het voorafgaande jaar. Voor zowel de inrichting van de begroting als voor de jaarrekening worden de richtlijnen van Richtlijn 650 voor Fondsenwervende Instellingen gevolgd.

Nationaal Bestuur in 2013

Het Nationaal Bestuur vergaderde in 2013 acht keer. In de formele vergadercyclus werden de jaarrekening en het jaarverslag van 2013, de halfjaarrapportage 2013, en het jaarplan en de (meerjaren)begroting 2014 besproken. Daarnaast besteedde het bestuur veel aandacht aan de toekomstvisie en het meerjarenplan 2014-2018.

Tot groot verdriet overleed op 17 februari 2013 geheel plotseling Remko van der Honing, sinds jaar en dag enthousiast vakantievrijwilliger van de Zonnebloem en nog maar onlangs benoemd als lid van het Nationaal Bestuur.

In december 2013 kondigde Marleen Barth aan dat zij in september 2014 haar functie als voorzitter wenst te beëindigen. De heer Ed Wallinga werd in december 2013 benoemd als nieuw lid van het Nationaal Bestuur.

Bekijk **hier** de samenstelling van het Nationaal Bestuur.

Directie

De directie – in de persoon van directeur Noud van Rooij – ondersteunt het Nationaal Bestuur en de Nationale Vergadering bij het voorbereiden en uitvoeren van beleid. Ze geeft daartoe leiding aan de betaalde krachten van het Nationaal Bureau en aan de vrijwilligersorganisatie. Ze legt per kwartaal verantwoording af aan het Nationaal Bestuur en zorgt dat het bestuur goed geïnformeerd blijft over de gang van zaken.

Voor specifieke onderdelen laten het Nationaal Bestuur en/of de directie zich adviseren door, eveneens uit vrijwilligers bestaande, commissies:

- De Auditcommissie, die het Nationaal Bestuur en de Nationale Vergadering bijstaat in de uitoefening van het financiële toezicht.
- De Vakantie Advies Commissie (VAC), die het Nationaal Bestuur via de directie adviseert over vakantie zaken.

Directie in 2013

Bij het formuleren van de toekomstvisie en ter voorbereiding van het meerjarenbeleid 2014-2018 is veel tijd en energie gestoken in het betrekken en raadplegen van vrijwilligers. Omdat de Zonnebloem een grote vereniging is, is gezocht naar een manier om zo veel mogelijk vrijwilligers de gelegenheid te geven mee te denken over de toekomst van de Zonnebloem. Hiervoor zijn negen bijeenkomsten in het land gehouden waarvoor alle vrijwilligers werden uitgenodigd. In de praktijk bleken vooral bestuursleden en vakantiestafleden deel te nemen. De reacties op deze bijeenkomsten waren overwegend positief en leverden veel inzicht voor de toekomstvisie op. Naast de bijeenkomsten kregen vrijwilligers de gelegenheid om vanuit huis via een forum over dit onderwerp mee te praten.

Op basis van de uitkomsten van de sessies met vrijwilligers én inzichten die zijn ontstaan ten aanzien van deelnemers en donateurs is een toekomstvisie en een nieuw meerjarenplan geformuleerd. Het bleek nodig om ook de missie en visie van de Zonnebloem te herzien. De toekomstplannen zijn vóór goedkeuring door de Nationale Vergadering nogmaals voorgelegd aan de vrijwilligers in de provinciale vergaderingen. Een klankbordgroep van vrijwilligers adviseert de directie over het verder in de praktijk brengen van het nieuwe meerjarenbeleid.

Accountant

Na een offertetraject heeft het Nationaal Bestuur in 1999 de huidige accountant opdracht verleend om de Zonnebloem te controleren. Deze opdracht is doorlopend en wordt jaarlijks door het Nationaal Bestuur geëvalueerd. Gezien de looptijd van de huidige opdracht van de accountant is besloten om in 2014, na de termijn van de huidige partner, een nieuw aanbestedingstraject uit te voeren.

Bekijk **hier** de controleverklaring van de accountant.

5.3 Code goed bestuur

De Code Goed Bestuur voor Goede Doelen (Code Wijffels) is vervlochten met het CBF-Keur: de principes voor goed bestuur zijn opgenomen in het toetsingskader van het CBF-Keur.

Het Nationaal Bestuur onderschrijft de principes van de Code Goed Bestuur en legt op basis van de toetsingssysteematiek van het nieuwe CBF-Keur verantwoording af over drie principes:

- Besturen en toezicht houden.
- Besteding van de middelen (interne beheersing).
- Omgang met belanghebbenden.

Daaruit blijkt dat de Zonnebloem anno 2013 voldoet aan de principes van de Code Goed Bestuur. In 2013 is de Zonnebloem gecontroleerd en is het CBF-keurmerk per 1 januari 2014 met drie jaar verlengd.

Bekijk **hier** de verantwoordingsverklaring.

5.4 Uitgangspunten communicatiebeleid

Doelstellingen

- Herzien van de corporate communicatiestrategie met aandacht voor reputatiemanagement, profilering, issuemanagement en crisiscommunicatie.
- Huidige corporate campagne voortzetten, onderzoeken en evalueren.
- Opstarten ontwikkeling nieuwe corporate campagne voor 2014.
- Doorontwikkelen van de huisstijl.
- Ontwikkelen nieuwe corporate film.
- Inzicht krijgen in de communicatiebehoeften van verschillende groepen vrijwilligers en aan de hand daarvan opzetten en/of optimaliseren van gesegmenteerde communicatie op maat.
- Inzicht krijgen in de huidige en potentiële deelnemers naar aanleiding van desk- en fieldresearch waarbij onder andere inzicht wordt verkregen in de communicatiebehoeften.
- Optimalisatie van de communicatiemiddelenmix voor deelnemers.
- Ontwikkelen van een campagne met als doel werving van vakantieleden.
- Doorontwikkeling van online kanalen als Mijn Zonnebloem, zonnebloem.nl, social media en e-mailmarketing/communicatie.

Resultaten 2013

- In 2013 heeft een groot Customer Insight programma plaatsgevonden om klantkennis over particuliere donateurs, vrijwilligers en deelnemers op te doen. Het Customer Insight programma heeft aan het licht gebracht dat de Zonnebloem een 'merkprobleem' heeft. De doelstelling, doelgroep, het geografisch werkgebied de dienstverlening en het productaanbod zijn bij zowel (potentiële) donateurs, potentiële vrijwilligers en potentiële deelnemers onvoldoende bekend. Dit 'merkprobleem' diende eerst aangepakt te worden. Daarom is eerst een nieuwe merkstrategie ontwikkeld.
- Omdat de nieuwe merkstrategie in ontwikkeling was, is ervoor gekozen om een communicatiestrategie op te stellen die zowel hiermee in lijn was als met de toekomstvisie. Enkele onderdelen zoals reputatiemanagement, profilering en issuemanagement zijn in 2013 nog niet ingevuld omdat de merkstrategie en toekomstvisie nog in wording waren. In 2014 zullen deze onderdelen handen en voeten krijgen.
- De huidige corporate campagne is voortgezet, onderzocht en geëvalueerd.
- In het najaar is een nieuwe corporate campagne ontwikkeld die in maart 2014 gelanceerd is.
- Passend bij de nieuwe merkstrategie is een nieuwe huisstijl ontwikkeld. De voorbereidingen hiervoor hebben in het laatste kwartaal van 2013 plaatsgevonden. In maart 2014 is de Zonnebloem met haar nieuwe huisstijl naar buiten getreden.
- Er is geen nieuwe corporate film gemaakt. De reden hiervoor is dat er prioriteit werd gegeven aan het ontwikkelen van een nieuwe merkstrategie. In 2014 zal de nieuwe corporate film vervaardigd worden waarbij de uitgangspunten van de nieuwe merkstrategie meegenomen kunnen worden.
- De volledige communicatiemiddelenmix is onder de loep genomen. Hieruit is naar voren gekomen welke middelen in de huidige vorm blijven bestaan, welke omgezet worden naar een digitale vorm en welke middelen verdwijnen. In 2014 worden deze aanpassingen doorgevoerd. Hierbij worden ook de inzichten die zijn opgedaan ten aanzien van de communicatiebehoeften voor deelnemers en vrijwilligers meegenomen. Dit zal leiden tot een optimalisatie van de volledige communicatiemiddelenmix.
- In plaats van een campagne om vakantie deelnemers te werven hebben diverse acties plaatsgevonden om het vakantieaanbod onder de aandacht te brengen. In de eigen periodieken en e-mailnieuwsbrieven is aandacht aan de Zonnebloemvakanties geschonken. Ook zijn hiervoor de social mediakanalen inzet. Daarnaast hebben diverse huis-aan-huisbladen naar aanleiding van een persbericht bericht over het vakantieaanbod. Tijdens de ParaGames in Breda heeft promotie plaatsgevonden. Diverse partners is gevraagd om in hun media aandacht te schenken aan het vakantieaanbod.
- De online kanalen zijn verder ontwikkeld. Zo is de informatie voor afdelingsvrijwilligers op Mijn Zonnebloem verder geoptimaliseerd en Mijn Zonnebloem aantrekkelijker gemaakt voor vakantie vrijwilligers. Het bereik van onze social media is sterk toegenomen en er zijn verdere stappen gezet ten aanzien van e-mailmarketing/communicatie.

Bekijk **hier** de communicatiemiddelenmix.

Plannen 2014

- Doorontwikkeling merkstrategie: verder doorvoeren van de nieuwe huisstijl.
- De massamediale campagne 'Er kan zoveel meer dan je denkt' lanceren, uitvoeren, monitoren, evalueren en indien nodig bijsturen. Deze campagne zal ook in 2015 voortgezet worden.
- Opstellen van een publiciteitsplan, een plan voor beleveniscommunicatie en een plan om als Zonnebloem de publieke dialoog meer aan te gaan.
- Ontwikkelen van een nieuwe corporate film.
- Ontwikkelen van een toolkit lokale zichtbaarheid voor Zonnebloemafdelingen waardoor zij beter toegerust zijn om ook op lokaal niveau het Nederlands publiek te bereiken.
- Opstellen van een interne communicatiestrategie voor vrijwilligers en medewerkers.
- In aansluiting op de massamediale campagne ontwikkelen van wervingscampagnes voor nieuwe deelnemers, vrijwilligers en donateurs.
- Het inzetten van gesegmenteerde communicatie op maat voor zowel vrijwilligers, deelnemers als donateurs.
- Drempelvrij maken van de corporate website.
- Beschikbaar stellen van nieuwe afdelingswebsites voor Zonnebloemafdelingen.

5.5 Uitgangspunten mediabeleid

Profilering

De Zonnebloem wil zich profileren op de thema's:

- Deelnemen met een lichamelijke beperking.
- Sociale samenhang en daaraan gekoppeld sociaal isolement.
- Vrijwilligerswerk.

De media worden regelmatig met onderwerpen op een van deze gebieden benaderd en er wordt pro-actief gereageerd als deze onderwerpen in het nieuws zijn/komen.

Issues

Daarnaast zijn er onderwerpen op maatschappelijk, politiek-bestuurlijk of wettelijk gebied die onze reputatie/ons imago of ons functioneren kunnen beïnvloeden. Deze issues zijn in kaart gebracht en worden via allerlei (media)kanalen gevolgd.

Belangrijke issues zijn:

- Transparantie over besteding opbrengsten.
- Beleggingsbeleid voor goede doelen.
- Directiesalarissen bij goede doelen.
- Gedragscode voor fondsenwerving.
- Overheadkosten goede doelen.
- Bezuinigingen in de zorg.
- Sociale integratie van de doelgroep.
- Vergoedingen voor vrijwilligers.
- Gedragscode voor vrijwilligers.

Woordvoering

De directeur is het boegbeeld en doet de woordvoering in de landelijke media. Bij kleine en/of meer regionaal gebonden onderwerpen en afwezigheid van de directeur is de plaatsvervangend directeur, het hoofd Marketing & Communicatie woordvoerder.

Offline/online en social media

De wereld, de communicatiewereld voorop, verandert. Voor een zo effectief mogelijk mediabeleid is het noodzakelijk die ontwikkelingen op de voet te blijven volgen. Afhankelijk van de wijze waarop onze (potentiële) doelgroepen en het Nederlands publiek benaderd willen worden, proberen we een efficiënte mix van offline, online en social media in te zetten.

5.6 Klachtenafhandeling

Klachten worden geregistreerd. Dat geldt ook voor ideeën en wensen. De registratie van klachten verloopt nog niet optimaal, vooral omdat deze in twee verschillende systemen worden verwerkt. Klachten die mondeling kunnen worden afgehandeld, worden niet geregistreerd (wel geturfd). Elk kwartaal worden de rapportages daarvan besproken in het Managementteam. Eventuele patronen worden aan de orde gesteld, waarna noodzakelijke verbeteringen worden doorgevoerd.

In 2013 werden 361 klachten geregistreerd. Het gros daarvan was van vrijwilligers en een kleiner aantal van deelnemers. De onderwerpen waarover klachten binnenkomen zijn zeer divers. Er springt geen onderwerp uit. Mensen die klachten indienen zijn wel ongeduldiger en de toonzetting is grimmiger dan voorheen.

5.7 Samenwerking

Omdat de Zonnebloem middenin de samenleving wil staan, stimuleert zij de samenwerking met andere maatschappelijke organisaties en bedrijven. Samenwerking op zowel plaatselijk, regionaal, provinciaal als nationaal niveau.

De Zonnebloem is lid van

- Vereniging van Fondsenwervende Instellingen (VFI).
- Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV).
- Nederlandse Branchevereniging Aangepaste Vakanties (NBAV).
- Algemeen Nederlands Verbond van Reisonderningen (ANVR).

De Zonnebloem werkt samen in/met

- **Coalitie Erbij**, om eenzaamheid onder de aandacht te brengen, te voorkomen en te verminderen.
- **KRAS.NL**, om mensen die vanwege een te geringe zorgbehoefte niet in aanmerking komen voor een Zonnebloemvakantie door te verwijzen naar de reizen met extra verzorging van KRAS.NL.
- **Stichting Samenwerkende Non-profit Loterijen (SNL)**, voor het gezamenlijk exploiteren van een meerjarige loterijvergunning.
- **De VriendenLoterij**, om opbrengsten te genereren door zoveel mogelijk deelnemers te werven die geormerkt voor de Zonnebloem meespelen.
- **Vereniging NOV inzake het Premieplan**, waarmee de opbrengst van geldinzamelacties onder voorwaarden kan worden verdubbeld.

Analyse samenwerking in 2013

De Zonnebloem vindt samenwerking met organisaties die dezelfde doelen nastreven heel belangrijk. Samen kunnen we immers meer dan alleen.

- Ook in 2013 werkte de Zonnebloem met andere organisaties samen in de Coalitie Erbij ter voorkoming of bestrijding van eenzaamheid in Nederland. Met name in de Week tegen Eenzaamheid organiseerden Zonnebloemvrijwilligers activiteiten of namen zij deel aan bijeenkomsten. Alle Nederlandse vakantiebestemmingen van de Zonnebloem maakten in die week deel uit van de Langste Eettafel; een initiatief van de Coalitie om zoveel mogelijk mensen op verschillende plekken in Nederland met elkaar aan tafel te brengen en zo gezamenlijk 'de langste eettafel' te vormen.
- Er namen 950 mensen deel aan de reizen met extra verzorging van KRAS.NL.
- In 2013 heeft de Zonnebloem voor het vierde jaar gebruik gemaakt van de semi-permanente vergunning die door samenwerking met andere non-profit loterijen in de SNL in 2009 is verkregen. In 2013 is gezamenlijk gestart met de besprekingen met het ministerie van Justitie voor het verlengen van deze vergunning in 2015.
- In 2013 werd in de VriendenLoterij met 4.750 geormerkte loten voor de Zonnebloem meegespeeld, circa 750 minder dan in 2012.
- Het Premieplan wordt gecoördineerd door Vereniging NOV en financieel mogelijk gemaakt door Stichting RCOAK, Fonds Sluyterman van Loo, Fonds 1818 en VSBfonds. In 2013 hebben 290 Zonnebloemafdelingen een aanvraag ingediend, waarvan er 246 zijn gehonoreerd voor een gemiddeld bedrag van € 691.

6 Met cijfers

Financieel beheer is een van de randvoorwaarden voor het beleid van de Zonnebloem. Uitgangspunten voor het financieel beheer zijn transparantie, verantwoording en verantwoordelijkheid en zorg voor continuïteit. Het financieel beleid van de Zonnebloem bestaat uit vermogensbeleid, beleggingsbeleid, prijsbeleid en interne financiering. De kaders hiervoor zijn in het Meerjarenbeleidsplan 2009-2013 beschreven en vastgelegd.

Vermogensbeleid en risicoanalyse

Vermogensvorming en vermogensbeleid door goede doelen is en blijft de laatste jaren onderwerp van publiciteit. Instellingen met een CBF-Keur moeten zich via het reglement CBF-Keur houden aan de 'Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen' van de Vereniging voor Fondsenwervende Instellingen (VFI). Volgens deze richtlijn vormt de Zonnebloem alleen reserves met een vooraf bepaalde bestemming. Daarnaast mag ze een continuïteitsreserve hebben van maximaal anderhalf maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie.

Voor het Meerjarenbeleidsplan 2009-2013 is een risicoanalyse uitgevoerd. Met deze analyse is de omvang van de (benodigde) continuïteitsreserve bepaald en het overig vermogen onderbouwd. De risicoanalyse is van boven naar onder (top-down) in de organisatie uitgevoerd en bestond uit:

- Een omgevingsanalyse.
- Een analyse van de marktpositie van de Zonnebloem.
- Een verdieping van de interne analyse voor strategische en operationele risico's met een directe financiële impact.

Samen met een externe adviseur zijn de strategische en operationele risico's in kaart gebracht. De strategische risico's zijn:

- Er is een kloof tussen de groeiende vraag en het voornamelijk door het beschikbare aantal vrijwilligers bepaalde aanbod.
- De huidige groep vrijwilligers wordt vitaler en is langer beschikbaar, maar besteedt minder tijd aan vrijwilligerswerk.
- De concurrentie op de fondsenwervingsmarkt is groot.
- Reputatieschade.

De eerste drie risico's laten zich niet direct vertalen in een financieel risico. Reputatieschade heeft wel financiële impact. Het kan direct leiden tot inkomstendaling. Dat geldt zowel voor reputatieschade aan het imago van de Zonnebloem, als voor reputatieschade aan het imago van de fondsenwervende sector in zijn geheel.

Het risico van claims of aansprakelijkheidsstellingen door onzorgvuldig handelen van vrijwilligers met deelnemers wordt beperkt door verzekeringen. De mogelijke reputatieschade door onzorgvuldig handelen is wel van invloed op de inkomsten.

De operationele risico's zijn:

- Door de sterke concurrentie op de fondsenwervingsmarkt en de veranderende wet- en regelgeving bestaat het risico dat begrote inkomsten niet worden gehaald.
- De exploitatie van de activiteiten is niet kosten dekkend.

Er is vastgelegd welke maatregelen worden genomen om deze risico's te beheersen of uit te sluiten. Daarnaast is een deel van het vermogen bestemd om deze risico's financieel af te dekken. Het vermogen is dus bedoeld als buffer voor het opvangen van risico's en het garanderen van de continuïteit van de organisatie.

Verantwoord beleggingsbeleid

Tussen de ontvangst van middelen en de daadwerkelijke besteding ervan verstrijkt enige tijd. In de tussenliggende periode wil de Zonnebloem deze middelen zorgvuldig en transparant beheren. Als ze langere tijd ter beschikking staan, worden ze risicomijdend belegd door een vermogensbeheerder met langjarige beleggingservaring. Zo kan een beter rendement worden behaald dan met het passief volgen van een strategische asset-mix mogelijk is. De beleggingshorizon bedraagt langer dan tien jaar, waarbij in totaal niet meer dan 20% in zakelijke waarden (aandelen) mag worden belegd.

De Zonnebloem heeft een maatschappelijke verantwoordelijkheid en die dient ook in het beleggingsbeleid van de vereniging zichtbaar te zijn. In 2010 heeft de Zonnebloem verantwoord beleggen ingevoerd in het totale vermogensbeheer. Dit beheer wordt uitbesteed aan Van Lanschot Private Office. In 2013 is het beheer verder aangepast aan de VFI Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen. Hiermee voldoet de Zonnebloem aan de basis- en aanvullende richtlijn.

Gekozen is voor een duurzaam beleggingsproces, waarin naast financiële data, ook niet-financiële (duurzame) data worden meegewogen. De fondsen van Van Lanschot beleggen niet in ondernemingen die in strijd handelen met de VFI Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen. De VFI Richtlijn bestaat uit basisrichtlijnen én aanvullende richtlijnen. De basisrichtlijn adviseert instellingen om beleggingen te onderzoeken op schending van onder andere mensenrechten, corruptie en schade aan het milieu. De aanvullende richtlijn is opgesteld voor organisaties die strengere duurzaamheidscriteria in het beleggingsbeleid toe willen passen. Deze richtlijn omvat verdergaande uitsluiting van bedrijven die bijvoorbeeld betrokken zijn bij kernenergie, alcohol, tabak, proefdieren, pornografie, en genetische modificatie. Ieder kwartaal wordt het beleggingsuniversum gescreend op overtreding van de VFI Richtlijn. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door een externe dataprovider: GES Investment Services.

De afspraken over beheer, asset-mix en richtlijnen met betrekking tot de aandelen en vastrentende waarden waarin mag worden belegd, zijn per entiteit vastgelegd in een vermogensbeheerovereenkomst. Periodiek vindt overleg plaats, waarbij de beheerder verantwoording aflegt over het naleven van de afspraken en de performance van de portefeuilles.

Prijsbeleid en interne financiering

De Zonnebloem voert een uniform prijsbeleid. Deelnemers betalen marktconforme prijzen voor de deelname aan Zonnebloemactiviteiten. En vrijwilligers worden niet financieel belast. Ze betalen zelf geen bijdragen voor deelname aan activiteiten en worden gestimuleerd om gemaakte onkosten te declareren.

De interne financiering beschrijft de regelingen op het gebied van de geldstromen en administratieve processen tussen de afdelingen onderling en tussen de afdelingen en de vereniging nationaal. Hierbij gaat het over de verdeling van ledengeld, de opbrengsten van de loterij, de kosten en bijdragen voor cursussen, de verzekeringen en dergelijke. Het is van belang dat de hoeveelheid geldstromen tussen alle verenigingsorganen zo klein mogelijk is. Belangrijk is ook dat de regelingen die daarbij horen niet ingewikkelder zijn dan nodig en zoveel mogelijk gestroomlijnd worden.

Auditcommissie

De Auditcommissie staat het Nationaal Bestuur en de Nationale Vergadering bij in de uitoefening van het financiële toezicht. De commissie bestaat uit twee leden van het Nationaal Bestuur, waaronder het bestuurslid met het aandachtsgebied financiën, drie leden van de Nationale Vergadering en twee externe leden. Rol en taak van de commissie zijn opgenomen in een reglement. De Auditcommissie kwam in 2013 vier keer bijeen.

Stimuleringsfonds

Afdelingen die, ondanks veel inspanningen, te weinig inkomsten hebben om voldoende activiteiten te organiseren kunnen een beroep doen op het Stimuleringsfonds van de Zonnebloem. Dat geldt ook voor afdelingen die willen groeien door het aanbod verder uit te breiden met vernieuwende activiteiten en/of nieuwe deelnemers te bereiken, maar daarvoor niet voldoende geld hebben. Het doel van het Stimuleringsfonds is om afdelingen met onvoldoende vermogen te stimuleren om (vernieuwende) activiteiten te organiseren voor vrijwilligers en gasten en daarmee groei van de afdeling te realiseren op het gebied van activiteiten, gasten en vrijwilligers. In 2013 zijn 15 aanvragen ontvangen waarvan er 12 zijn gehonoreerd. Het uitgekeerde bedrag bedraagt € 10.434.

6.2 Jaarrekening 2013

Vanuit het oogpunt van transparantie presenteert de Zonnebloem een geconsolideerde jaarrekening, waarin alle Zonnebloementiteiten zijn verenigd. Alle entiteiten zijn statutair gevestigd in Breda. De jaarrekening van de Zonnebloem is opgesteld volgens Richtlijnen voor de Jaarverslaglegging voor Fondsenwervende Instellingen (RJ 650).

De volgende rechtspersonen zijn in de consolidatie opgenomen:

- Nationale Vereniging de Zonnebloem.
- Motorpassagiersschip de Zonnebloem B.V.
- Stichting Rondvaartboot de Zonnebloem.

Saldo van de baten en lasten

Het saldo van baten en lasten is in 2013 € 6.936.000 positief. Het resultaat is als volgt verdeeld over de verschillende entiteiten:

<i>(x € 1.000)</i>	Resultaat 2013	
Nationaal Bureau	7.403	
Afdelingen	- 38	
Nationale Vereniging de Zonnebloem		7.365
Motorpassagiersschip de Zonnebloem B.V.		-401
Stichting Rondvaartboot de Zonnebloem		-28
Saldo van baten en lasten		6.936

Het resultaat 2013 is ruim € 8,45 miljoen hoger dan in 2012. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een ontvangen nalatenschap van € 12,2 miljoen. De overige baten uit eigen fondsenwerving dalen ten opzichte van 2012 met € 1,3 miljoen. De bestedingen aan de doelstelling zijn lager dan in 2012. In 2012 werd de hoogte van de besteding aan de doelstelling beïnvloed door het Floride-project.

<i>(x € 1.000)</i>	Werkelijk 2013	Werkelijk 2012	Vershil
Totale baten	31.977	24.074	7.903
Totaal besteed aan de doelstelling	19.970	20.392	- 422
	12.007	3.682	8.325
Totale kosten werving baten	3.982	4.137	- 155
Kosten beheer en administratie	1.089	1.065	24
Saldo van baten en lasten	6.936	- 1.520	8.456

Baten

De totale baten zijn € 7.903.000 hoger dan in 2012. De lagere baten uit beleggingen worden ruimschoots gecompenseerd door de baten uit nalatenschappen.

JAARVERSLAG
2013

(x €1.000)	Werkelijk 2013	Werkelijk 2012	Vershil
Baten uit eigen fondsenwerving	29.601	20.307	9.294
Baten uit acties derden	656	736	- 80
Subsidies van overheden	507	572	- 65
Baten uit beleggingen	1.095	2.427	- 1.332
Overige baten	118	32	86
	31.977	24.074	7.903

Baten uit eigen fondsenwerving

De totale baten uit eigen fondsenwerving zijn bijna € 9,3 miljoen hoger dan in 2012. De stijging wordt veroorzaakt door een ontvangen nalatenschap van € 12,2 miljoen.

De daling van het aantal donateurs zet zich ook in 2013 voort. De baten uit contributie/lidmaatschap bedraagt € 8.402.000. Dit is € 381.00 lager dan in 2012 (€ 8.783.000).

In 2013 zijn er in totaal, maar ook per donateur, minder giftverzoeken (mailings) verstuurd. Mede hierdoor waren de totale baten uit giften € 767.000 lager dan in 2012.

De omvang van de nalatenschappen is, door de grote nalatenschap, in 2013 gestegen ten opzichte van het voorgaande jaar. Het aantal behandelde dossiers ten opzichte van 2012 stijgt met 21.

(x € 1.000)

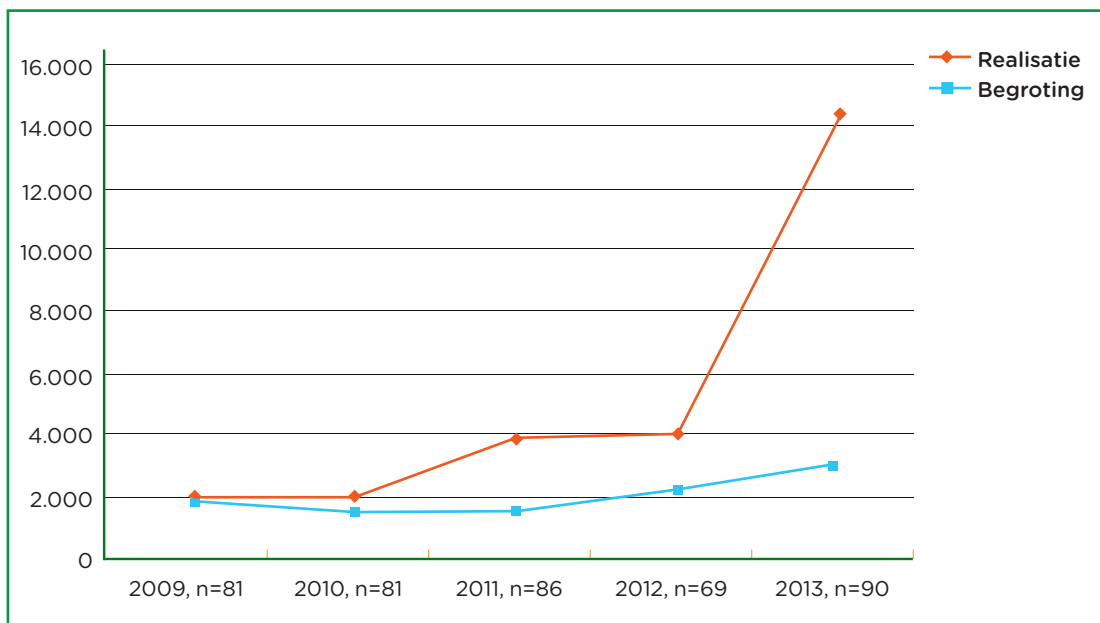

Fig. 1. Jaarlijkse ontwikkeling baten uit nalatenschappen en jaarlijks aantal ontvangen nalatenschappen

Beleggingen

In de begroting is een verwacht rendement opgenomen van 5,7%, inclusief rentebaten en dividenden. Het gerealiseerde rendement bedraagt 3,69%. De bestaande portefeuilles zijn in 2013 omgezet in fondsen die volledig voldoen aan de VFI Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen. De portefeuille wordt beheerd door van Lanschot Private Office en bevatten voornamelijk staatsobligaties.

JAARVERSLAG
2013

(x € 1.000)

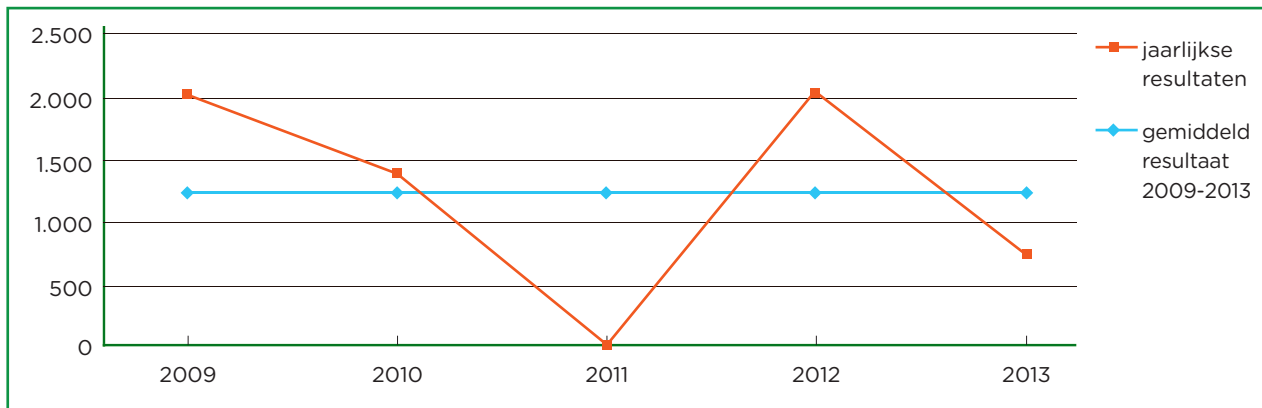

Fig. 2. Ontwikkeling van beleggingsresultaten en gemiddeld resultaat

Het beleggingsresultaat (baten minus kosten) is € 478.000 lager dan begroot maar ruim 1,3 miljoen lager dan in 2012. Het gemiddelde rendement over de periode 2009-2013 bedraagt 5,81%.

Beleggingen (x € 1.000)

	2009	2010	2011	2012	2013
Obligatierente	737	641	275	685	516
Dividend	148	113	426	205	290
Vergoeding huisfondsen	-	-	126	118	137
Gerealiseerd koersresultaat	-423	990	-478	54	1.084
Ongerealiseerd koersresultaat	1.564	-315	-131	1.180	-1.114
Bruto beleggingsresultaat	2.026	1.429	218	2.242	913
Kosten beleggingen	57	53	43	58	53
Netto beleggingsresultaat	1.969	1.376	175	2.184	860
Rendement beleggingen	9,04%	6,09%	0,87%	9,34%	3,69%
Gemiddeld rendement 2009 - 2012 (in %):	5,81%				
Gemiddeld rendement 2009 - 2012 (bedrag):	1.313				
Netto resultaat liquide middelen (spaar- en depositorekeningen)	267	188	172	185	182

Bestedingen

De som van de lasten zijn € 553.000 lager dan in 2012 maar wel € 856.000 hoger dan begroot.

JAARVERSLAG
2013

Bestedingen aan de doelstelling

De bestedingen aan de doelstelling zijn € 422.000 lager dan in 2012. In 2013 is de vervoersregeling voor deelnemers en afdelingen gecontinueerd en heeft in het kader van het nieuwe meerjarenplan een achterbanraadpleging plaatsgevonden.

(x € 1.000)	Werkelijk 2013	Werkelijk 2012	Vershil
Voorlichting, bewustwording en eigen activiteiten	3.160	3.498	-338
Vrijwilligersondersteuning, bezoekwerk en activiteitenbegeleiding	5.142	5.408	-266
Vakanties	7.056	5.616	1.440
Evenementen	4.612	5.870	-1.258
	19.970	20.392	-422

De bestedingen aan voorlichting, bewustwording en eigen activiteiten zijn € 338.000 lager dan in 2012. De daling wordt vooral veroorzaakt doordat er in 2013 slechts één in plaats van drie massamediale campagne momenten zijn gehouden (- € 825.000) en lagere bestedingen (€ 88.000) aan het ledenblad door gerichtere verspreiding. Daar tegenover staan de kosten (€ 628.000) van de grootste achterbanraadpleging die de Zonnebloem ooit gedaan heeft. Ruim 2.000 vrijwilligers lieten hun stem horen op negen bijeenkomsten door heel Nederland. Door deze grote achterbanraadpleging zijn de kosten voor het Meerjarenplan € 326.000 hoger dan begroot.

De bestedingen bij vrijwilligersondersteuning zijn € 266.000 lager dan in 2012. Het aantal cursisten is in 2013 gedaald naar 7.212 (10.664 in 2012). De trend van voorgaande jaren, kortere cursussen, workshops en andere locaties heeft zich in 2013 verder doorgezet. De bestedingen aan de cursussen daalt met € 539.000 ten opzichte van 2012. In 2013 is de online afdelingsadministratie ingevoerd. Om vrijwilligers en bestuursleden wegwijs te maken op dit digitale kanaal en bestuurders te stimuleren hiervan gebruik te gaan maken, is een workshop ontwikkeld. Deze workshop wordt in 2014 verder uitgerold.

In 2013 heeft de Zonnebloem nog meer ingespeeld op de wensen van deelnemers en verzorgers om een gedifferentieerd ontspanningsprogramma aan te bieden. Dit is ook zichtbaar in de toegenomen bestedingen bij de vakantieperiodes waarbij afdelingen, meer dan begroot gebruik gemaakt hebben van het programma. Daarnaast heeft de Zonnebloem een vervoersregeling geïntroduceerd voor vakantieleden, die de deelnemer van het woonadres naar de opstapplaats of de vakantieaccommodatie brengt tegen een gereduceerd tarief. Door zowel het succes van het ontspanningsprogramma en de vervoersregeling stijgen de kosten met € 1.270.000 ten opzichte van de begroting en € 1.440.000 ten opzichte van 2012. In 2013 hebben de deelnemers ruim € 4.000.000 bijgedragen aan vervoer en vakanties.

De bestedingen aan Evenementen zijn lager dan in 2012 (- € 1.258.000). De daling wordt veroorzaakt doordat in 2012 het succesvolle Floriade-project heeft plaats gevonden. Ten opzichte van de begroting stijgen de bestedingen als gevolg van het succes van de vervoersregeling ten behoeve van activiteiten van de afdelingen.

Totaal kosten werving baten

De totale kosten van werving baten zijn € 155.000 lager dan in 2012 en € 490.000 lager dan begroot. Onder invloed van het bel-me-niet register, wordt het steeds moeilijker om mensen telefonisch te benaderen waardoor de kosten van het call-centrum lager zijn dan begroot. Als alternatief voor het telefonisch werven van donateurs en leden zijn in 2013 nieuwe wervingsmethodes ingezet. Echter de geplande acties blijken minder succesvol dan verwacht en zijn in enkele gevallen eerder stopgezet. Ook zijn er in 2013 minder giftverzoeken verstuurd.

Het percentage kosten fondsenwerving (kosten eigen fondsenwerving gedeeld door baten eigen fondsenwerving) bedraagt 12,7%. Dit percentage wordt positief beïnvloed door de hogere baten als gevolg van de ontvangen nalatenschap. Het gemiddelde percentage over de afgelopen drie jaar bedraagt 16,8%. Ruim onder de CBF-norm van 25%.

Kosten beheer en administratie

Hieronder vallen alle kosten die de organisatie maakt voor de (interne) beheersing en administratie, die niet toe te rekenen zijn aan de doelstelling of aan de werving van baten. De kosten beheer en administratie zijn € 24.000 hoger dan in 2012. Het percentage kosten beheer en administratie stijgt hierdoor naar 4,3%. Hiermee blijft het percentage (kosten beheer en administratie gedeeld door totale kosten) in lijn met de afgelopen jaren (gemiddeld 4,7%).

Bestedingsratio

De bestedingsratio bestaat uit twee ratio's:

- Bestedingsratio I (totale bestedingen doelstelling in % totale baten)
- Bestedingsratio II (totale bestedingen doelstelling in % totale lasten)

Bestedingsratio I bedraagt 62,5%. Door hogere baten uit nalatenschappen valt de ratio 24,6% lager uit dan begroot. De ratio komt hiermee onder de door de Zonnebloem vastgestelde minimum norm van 75%. De baten uit de nalatenschap leidt de komende jaren tot extra bestedingen waardoor dit percentage in deze jaren weer boven de norm zal komen.

Doordat de bestedingen aan de doelstelling hoger zijn dan begroot en de bestedingen aan werving baten en beheer en administratie lager zijn dan begroot, is bestedingsratio II met 79,7%, 2,1% hoger dan begroot.

Beloning directie

Het bestuur heeft het beloningsbeleid, de hoogte van het directiesalaris en de hoogte van andere beloningscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd.

Bij de bepaling van het beloningsbeleid en de vaststelling van het salaris volgt de Zonnebloem de Adviesregeling Beloning Directeuren van Goede Doelen van VFI en de Code Wijffels (zie www.vfi.nl). Deze Adviesregeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. Na weging door het bestuur is de directeur van de Zonnebloem ingedeeld in functiegroep J van de zogenaamde BSD-score met een minimaal jaarinkomen van € 124.234 en een maximaal jaarinkomen van €140.046. Het werkelijke jaarinkomen van directeur A.P.R. van Rooij (1 FTE/12 mnd) bedroeg in 2013 € 133.220. Deze beloning blijft daarmee onder de maximumgrens van de functiegroep.

De hoogte en samenstelling van de beloning worden in de jaarrekening toegelicht in de toelichting op de staat van baten en lasten. Naast het jaarinkomen maken ook betaalde sociale verzekerings- en pensioenpremies en belaste vergoedingen deel uit van het salaris.

Meerjarenbegroting

Als aanvulling op het meerjarenplan 2014 - 2018 is op pagina 69 een meerjarenbegroting gemaakt. 2013 is het laatste jaar van het meerjarenbeleidsplan. In 2013 is in samenspraak met de vrijwilligers een nieuw meerjarenbeleidsplan opgesteld. In aanvulling op het meerjarenbeleidsplan is een meerjarenbegroting opgesteld.

Bestemming saldo

In de geconsolideerde jaarrekening 2013 is het saldo baten en lasten van € 6.936.000 ten gunste gebracht van de reserves en fondsen.

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die de weergaven van de jaarrekening veranderen.

In de bijeenkomst van de Nationale Vergadering van 27 juni 2014 wordt voorgesteld de geconsolideerde jaarrekening 2013 en de bestemming van het saldo van baten en lasten over 2013 goed te keuren.

6.2.1 Balans

JAARVERSLAG
2013

<i>ACTIVA (x € 1.000, na bestemming saldo van baten en lasten)</i>	2013	2012
1 Materiële vaste activa		
Bedrijfsmiddelen	1.743	1.797
Direct in gebruik voor de doelstelling	8.906	9.455
	10.649	11.252
2 Immateriële vaste activa		
Bedrijfsmiddelen	131	107
Direct in gebruik voor de doelstelling	781	913
	912	1.020
3 Voorraad direct beschikbaar voor de doelstelling	42	50
4 Vorderingen en overlopende activa	4.057	4.665
5 Effecten	23.336	23.389
6 Liquide middelen	21.251	12.922
Totaal	60.247	53.298

<i>PASSIVA (x € 1.000, na bestemming saldo van baten en lasten)</i>	2013	2012
7 Reserves en fondsen		
Reserves		
- Bestemmingsreserves	32.864	25.043
- Continuïteitsreserve	21.646	21.903
	54.510	46.946
Fondsen		
- Bestemmingsfondsen	3.828	4.456
Totaal reserves en fondsen	58.338	51.402
8 Voorzieningen	65	54
9 Kortlopende schulden	1.844	1.842
Totaal	60.247	53.298

6.2.2 Staat van baten en lasten

JAARVERSLAG

2013

(x € 1.000)	Begroting 2014	Werkelijk 2013	Begroting 2013	Werkelijk 2012
Baten				
10 Baten uit eigen fondsenwerving	17.975	29.601	18.674	20.307
11 Baten uit acties derden	940	656	700	736
12 Subsidies van overheden	500	507	500	572
13 Rentebaten en baten uit beleggingen	1.664	1.095	1.578	2.427
14 Overige baten	47	118	87	32
Som van de baten	21.126	31.977	21.539	24.074
Besteed aan doelstelling				
15 Voorlichting bewustwording, eigen activiteiten	3.550	3.160	3.430	3.498
16 Vrijwilligersondersteuning, bezoekwerk en activiteitenbegeleiding	5.327	5.142	5.206	5.408
17 Vakanties	6.795	7.056	5.786	5.616
18 Evenementen	4.847	4.612	4.340	5.870
Som besteed aan doelstelling	20.519	19.970	18.762	20.392
Kosten werving baten				
19 Kosten eigen fondsenwerving	3.801	3.768	4.272	3.916
20 Kosten acties derden	160	150	137	136
21 Kosten verkrijgen subsidies van overheden	9	11	9	27
22 Kosten beleggingen	57	53	54	58
Som van de kosten werving baten	4.027	3.982	4.472	4.137
Kosten beheer en administratie				
Kosten beheer en administratie	1.030	1.089	951	1.065
Som van de lasten	25.576	25.041	24.185	25.594
Saldo van baten en lasten	-4.450	6.936	-2.646	-1.520
Bestemming saldo				
Toevoeging / onttrokken aan:				
Reserves				
- Bestemmingsreserves	-500	7.830	-500	-9
- Continuïteitsreserve	-3.050	-266	-1.546	-1.395
Fondsen				
- Bestemmingsfondsen	-900	-628	-600	-116
Saldo van baten en lasten	-4.450	6.936	-2.646	-1.520
Kengetallen				
Kosten eigen fondsenwerving in % van baten eigen fondsenwerving	21,1%	12,7%	22,9%	19,3%
Kosten beheer en administratie in % van de totale lasten	4,0%	4,3%	3,9%	4,2%
Bestedingsratio I (totale bestedingen doelstelling in % van de totale baten)	97,1%	62,5%	87,1%	84,7%
Bestedingsratio II (totale bestedingen doelstelling in % van de totale lasten)	80,2%	79,7%	77,6%	79,7%

6.2.3 Kasstroomoverzicht

JAARVERSLAG
2013

Het kasstroomoverzicht is een overzicht van de geldmiddelen die in de verslagperiode beschikbaar zijn gekomen en van het gebruik dat van deze geldmiddelen is gemaakt. De kasstromen hebben zowel betrekking op de posten van de balans als de staat van baten en lasten. Door de samenvoeging en eliminatie van posten in de balans en staat van baten en lasten is er geen direct zichtbare relatie met het kasstroomoverzicht.

(x € 1.000)	2013		2012	
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Ontvangsten uit eigen fondsenwerving	30.271		19.546	
Ontvangsten uit acties derden	589		806	
Ontvangsten uit subsidies van overheden	507		525	
Ontvangsten uit overige baten	52		34	
Ontvangsten rentebaten en baten beleggingen	582		1.240	
Betalingen aan leveranciers en werknemers	-23.376		-24.637	
		8.625		-2.486
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen in materiële vaste activa	-574		- 871	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	256		8	
Investeringen in effecten	-31.560		- 3.238	
Desinvesteringen in effecten	31.582		1.299	
		-296		-2.802
Mutatie geldmiddelen		8.329		-5.288

De kasstroom uit eigen fondsenwervende activiteiten is hoger dan in 2012 als gevolg van de ontvangst van een grote nalatenschap in 2013 (€ 12,1 miljoen).

De Zonnebloem heeft in 2013 voor € 574.000 geïnvesteerd. Deze investeringen zijn direct ten laste van de liquide middelen gedaan en hebben voornamelijk betrekking op de ontwikkeling van diverse websites en digitale ondersteuning van vrijwilligers en verdere renovatie van Motorpassagiersschip de Zonnebloem en Rondvaartboot de Zonnebloem

In 2013 is de bestaande effectenportefeuille omgezet naar een portefeuille die voldoet aan VFI Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen. Hiervoor zijn de effecten die niet binnen de richtlijn paste verkocht en andere weer aangekocht.

6.2.4 Algemene toelichting jaarrekening

JAARVERSLAG
2013

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de voorschriften van de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving voor Fondsenwervende Instellingen (RJ650). Deze richtlijn is opgenomen in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, gepubliceerd door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Grondslagen voor consolidatie

In de consolidatie worden de financiële gegevens van Nationale Vereniging de Zonnebloem opgenomen, samen met haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin Nationale Vereniging de Zonnebloem direct of indirect overheersende zeggenschap kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enig andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op balansdatum.

De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Het aandeel van derden in het groepsvermogen en in het groepsresultaat wordt afzonderlijk vermeld.

Onderlinge transacties, winsten, vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd, voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd. Ongerealiseerde verliezen op onderlinge transacties worden ook geëlimineerd tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de Groep.

De volgende rechtspersonen zijn in de consolidatie opgenomen:

- Nationale Vereniging de Zonnebloem (100%).
- Motorpassagiersschip de Zonnebloem B.V. (100%).
- Stichting Rondvaartboot de Zonnebloem (100%).

Voor de omschrijving van de doelstellingen en de samenstelling van directie, Nationaal Bestuur en Nationale Vergadering verwijzen wij naar het Jaarverslag.

Alle rechtspersonen zijn statutair gevestigd in Breda op de Zorgvlietstraat 491.

Stelselwijzigingen

Er zijn geen stelselwijzigingen in 2013.

Schattingswijzigingen

De grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht geeft de feitelijke geldstromen weer die in de loop van het boekjaar hebben plaatsgevonden. Het is opgesteld volgens de directe methode.

Toelichting kostenverdeling (model C)

Het is belangrijk dat bij de toerekening van de kosten een consistente methodiek wordt gehanteerd. Bij de toerekening van de kosten wordt de VFI-aanbeveling 'Kosten toerekening Beheer en Administratie' gevolgd.

De Zonnebloem rekent de directe kosten direct toe aan de doelstellingen en aan fondsenwerving. De direct toe te rekenen personeelskosten worden op basis van onderbouwde inschattingen direct toegerekend aan de doelstellingen en aan fondsenwerving.

De indirecte kosten worden aan de hand van verdeelsleutels toegerekend aan de doelstellingen, fondsenwerving en beheer en administratie. De indirecte kosten bestaan uit:

- Indirecte personeelskosten.
- Huisvestingskosten.
- Kantoorkosten.
- Afschrijvingen en rente.
- Kosten bestuur en toezicht.

De indirecte kosten worden verdeeld op basis van de volgende verdeelsleutels:

- De indirecte personeelskosten van de Directie en Planning & Control worden voor 100% toegerekend aan beheer en administratie.
- De overige indirecte personeelskosten worden toegerekend aan de betreffende afdeling op basis van het aandeel van deze afdeling in het totaal van de verdeelsleutel (salariskosten). Daarbij zijn de salariskosten van Directie, Planning & Control en Ondersteunende Processen de basis voor het aandeel in de kosten van beheer en administratie.
- De huisvestingskosten worden toegerekend op basis van het aantal m² dat een afdeling in gebruik heeft. Hierbij geldt het aantal m² van Directie, Planning & Control en Ondersteunende Processen als basis voor het aandeel van de kosten van beheer en administratie.
- De kantoorkosten worden toegerekend op basis van het aantal werkplekken dat een afdeling in gebruik heeft. Hierbij geldt het aantal werkplekken van Directie, Planning & Control en Ondersteunende Processen als basis voor het aandeel van de kosten van beheer en administratie.
- De afschrijvingen worden toegerekend aan de doelstelling waarop de activa betrekking hebben. De algemene afschrijvingen worden verdeeld conform de verdeelsleutels van huisvestingskosten en kantoorkosten.
- De kosten van toezicht en bestuur vallen volledig onder de kosten van beheer en administratie.

Kosten beheer en administratie

Doel van kosten beheer en administratie is om inzicht te geven in de kosten die de organisatie maakt in het kader van de (interne) beheersing en administratie en die dus niet kunnen worden toegerekend aan de doelstelling of werving van baten. Als percentage worden de kosten van beheer en administratie uitgedrukt in een percentage van de totale lasten. De Zonnebloem hanteert een norm van maximaal 8%. Bij het bepalen van de norm is gekeken naar het verleden en is rekening gehouden met de aard van de organisatie. In 2013 is het percentage beheer en administratie 4,3%. Dit is hoger dan het begrote percentage van 3,9%.

Kosten eigen fondsenwerving

Het percentage kosten eigen fondsenwerving ontstaat door de kosten van eigen fondsenwerving te delen door de baten uit eigen fondsenwerving. De Zonnebloem hanteert daarbij de CBF-norm van maximaal 25%. In 2013 bedraagt het percentage 12,7%. Dit wordt veroorzaakt door de ontvangst van de "grote" nalatenschap.

Bestedingsratio's

Deze ratio's geven de verhouding weer tussen de bestedingen aan de doelstelling en de baten en lasten. De Zonnebloem streeft naar een zo hoog mogelijke bestedingsratio, maar met een minimale omvang van 75%. Het minimum percentage is gebaseerd op een analyse van de huidige kostenstructuur en historische cijfers.

In 2013 bedraagt de bestedingsratio I (totale bestedingen doelstelling in % totale baten) 62,5%. Als gevolg van de "grote" nalatenschap is dit percentage lager dan de vastgestelde norm en ook lager dan het begrote percentage. De baten uit de nalatenschap leidt de komende jaren tot extra bestedingen waardoor dit % in deze jaren weer boven de norm zal komen.

Bestedingsratio II (totale bestedingen doelstelling in % totale lasten) bedraagt 79,7%. Dit is gelijk aan 2012, 4,7% hoger dan de vastgestelde norm en 2,1% hoger dan het begrote percentage.

6.2.5 Waarderingsgrondslagen en grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

De activa en verplichtingen van de Zonnebloem worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Voor zover niet anders is vermeld, worden baten en lasten toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben. Bij deze toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd. In de balans wordt rekening gehouden met de, aan een periode toe te rekenen bedragen die in een andere periode zijn op worden ontvangen dan wel betaald. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Nalatenschappen en giften worden verantwoord in het jaar waarin de omvang voldoende betrouwbaar kan worden vastgesteld. De eigen bijdragen van de deelnemers aan activiteiten en vakanties e.d. zijn gesaldeerd met de kosten van deze activiteiten (netto bestedingen in het kader van de doelstelling).

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding zich verschillende oordelen en maakt ze schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Als het voor het geven van inzicht noodzakelijk is, zijn deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve jaarlijkse lineaire afschrijvingen op basis van de geschatte levensduur. Afschrijving vindt plaats vanaf het moment van ingebruikname. De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

• Casco motorpassagiersschip	3,3%; 7,0%; 10,0%
• Inventaris en meubilair motorpassagiersschip	10,0%; 12,0% ; 20,0%
• Dek- en vloerbedekking, hard- en software motorpassagiersschip	20,0%
• Casco rondvaartboot	5,0%
• Installaties rondvaartboot	10,0%
• Inrichting/inventaris rondvaartboot	25,0%
• Pand	2,5 %
• Kantoorinventaris	10,0%; 20,0%
• Hard- en software	20%; 25,0%
• Websites	25%
• Zonboek en afdelingsadministratie	25%
• Vakantiemateriaal	12,0%; 20,0%
• Promotiemateriaal	20,0%

Gezien het huidige economische klimaat is het van belang na te gaan of de boekwaarde van de activa niet hoger is dan de marktwaarde. Per iedere balansdatum wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Afschrijving vindt plaats vanaf het moment van ingebruikname. De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

• Hard- en software	20%; 25,0%
• Websites	25%
• Zonboek en afdelingsadministratie	25%

Gezien het huidige economische klimaat is het van belang na te gaan of de boekwaarde van de activa niet hoger is dan de marktwaarde. Per iedere balansdatum wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Vorraden

De voorraden grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd op verkrijgingsprijzen onder toepassing van de FIFO-methode (first in, first out) of lagere opbrengstwaarde. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incourantheid van de voorraden.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Effecten

Effecten bestaan uit fondsen in vastrentende waarden en zakelijke waarden. Waardering vindt plaats tegen beurswaarde. Waardeveranderingen (gerealiseerd en ongerealiseerd) worden rechtstreeks in de staat van Baten en Lasten verwerkt. Transactiekosten die zijn toe te rekenen aan effecten worden ook rechtstreeks in de staat van Baten en Lasten verwerkt. De effecten staan ter vrije beschikking van de vereniging.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die per balansdatum bestaan. Waarschijnlijk is daarbij een uitstroom van middelen noodzakelijk, waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is geen voorziening voor groot onderhoud gevormd. De kosten worden rechtstreeks in het resultaat verantwoord.

Schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen nominale waarde. De looptijd van de schulden is korter dan twaalf maanden.

JAARVERSLAG
2013

Baten en lasten

Baten uit vermogensfondsen en bedrijfssponsoring worden verantwoord in het jaar waarin de gerelateerde activiteiten worden gerealiseerd. De overige baten worden verantwoord in het jaar waarin ze zijn ontvangen.

Lasten worden verantwoord in het jaar waarop ze betrekking hebben. De eigen bijdragen van de gasten wordt in mindering gebracht op de kosten van de betreffende activiteit.

Nalatenschappen

Nalatenschappen worden opgenomen in het boekjaar waarin de omvang voldoende betrouwbaar kan worden vastgesteld op basis van een omschrijving ontvangen van de executeur-testamentair. Hierbij wordt 31 maart 2014 als peildatum gehanteerd voor nalatenschappen waarvan de eerste melding in 2013 is ontvangen. Bij het vaststellen van de omvang wordt voorzichtigheid betracht. Verkrijgingen belast met vruchtgebruik worden alleen in de toelichting vermeld. Zij worden pas in de staat van baten en lasten verantwoord bij het einde van het vruchtgebruik of bij eerdere verkoop van de blote eigendom.

Giften in natura

Giften van een zaak in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde in Nederland. Giften bestaande uit diensten worden in het algemeen niet financieel verantwoord, tenzij dit op geld waardeerbare diensten van bedrijven betreft. De niet-financiële bijdrage die door vrijwilligers wordt geleverd, wordt niet in de staat van baten en lasten verantwoord.

Aandeel in acties derden

De Zonnebloem is zowel geormerkt als regulier beneficiënt van de Vriendenloterij. De geormerkte inkomsten worden verantwoord in het jaar waarover ze betrekking hebben. De reguliere inkomsten worden verantwoord in het jaar waarin ze door de Vriendenloterij zijn toegezegd.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Zonnebloem de condities voor ontvangst kan aantonen.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

Operationele leasing

Leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen verbonden aan de eigendom niet bij de organisatie ligt, worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Afdelingen

De liquide middelen van de afdelingen zijn opgenomen tegen nominale waarde. Overige activa en passiva zijn in beginsel niet gewaardeerd. Deze activa en passiva hebben geen materiële betekenis voor de jaarrekening van de Nationale Vereniging als geheel.

Alle opbrengsten van de afdelingen worden verantwoord in het jaar waarin deze ontvangen worden. Uitzondering vormen de bijdragen van de Nationale Vereniging over het boekjaar. Het gaat dan om de afdracht van de lidmaatschapsgelden. Deze bijdragen worden in het volgende boekjaar door de Nationale Vereniging aan de afdelingen betaald. In de jaarrekening zijn deze bijdragen verantwoord in het jaar dat de Nationale Vereniging deze bijdragen vaststelt. De hieruit volgende schuld aan de afdelingen is opgenomen onder lidmaatschapsbijdragen boekjaar bij de bestemmingsreserve door activiteiten landelijk (2013: € 1.330.000 en in 2012: € 1.456.000). De door de afdelingen gemaakte kosten van activiteiten en overige kosten worden verantwoord in het jaar dat deze tot uitgaven hebben geleid.

Pensioenen

De Zonnebloem heeft haar pensioenregeling ondergebracht bij pensioenfonds Zorg en Welzijn (voorheen PGGM). Hiervoor in aanmerking komen werknemers die op de pensioengerechtigde leeftijd recht hebben op pensioen. Dat is afhankelijk van leeftijd, salaris en dienstjaren.

Op bovenstaande pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan het pensioenfonds betaald door de Zonnebloem.

De pensioengrondslag voor het Ouderdomspensioen en het Partnerpensioen is het pensioengevende salaris dat geldt of zou gelden bij een volledige werktijd, verminderd met de AOW-franchise. Het pensioenfonds heeft de ambitie om de opgebouwde pensioenaanspraken en de ingegane pensioenen te indexeren op basis van de algemene ontwikkeling van de salarissen in de collectieve arbeidsovereenkomsten die gelden voor de aangesloten werkgevers in een bepaald kalenderjaar. Het pensioenfonds besluit elk jaar of, en zo ja in hoeverre, kan worden geïndexeerd, gelet op de financiële situatie en de te verwachten ontwikkeling daarvan. Het pensioenfonds baseert zich hierbij onder meer op de nominale en de reële dekkingsgraad. Het pensioenfonds kan besluiten een gemiste indexering in te halen, maar een dergelijk besluit heeft geen terugwerkende kracht en leidt niet tot een nabetaling. De indexering wordt gedeeltelijk gefinancierd uit premies en gedeeltelijk uit rendement. De dekkingsgraad lag in december 2013 op 109%.

Belastingen

De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de winst-en-verliesrekening, rekening houdend met beschikbare, fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren (voor zover niet opgenomen in de latente belastingvorderingen) en vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet-aftrekbare kosten. Tevens wordt rekening gehouden met wijzigingen die optreden in de latente belastingvorderingen en latente belastingschulden uit hoofde van wijzigingen in het te hanteren belastingtarief (geldt alleen voor Motorpassagierschip de Zonnebloem B.V.).

6.2.6 Toelichting op de balans

1. Materiële vaste activa

(x € 1.000)	Bedrijfs- middelen	Direct in gebruik voor doelstelling	Totaal 2013	Totaal 2012
Aanschafwaarde per 1 januari	4.719	15.885	20.604	20.340
Bij: investeringen	126	203	329	272
Af: desinvesteringen	201	55	256	8
Aanschafwaarde per 31 december	4.644	16.033	20.677	20.604
Afschrijvingen per 1 januari	2.922	6.429	9.351	8.376
Bij: ten laste van boekjaar	180	746	926	984
Af: desinvesteringen	201	48	249	8
Afschrijvingen per 31 december	2.901	7.127	10.028	9.352
Boekwaarde per 31 december	1.743	8.906	10.649	11.252

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschafwaarde onder vermindering van de op de economische levensduur gebaseerde lineaire afschrijvingen. Onder de bedrijfsmiddelen is het kantoorpand in Breda, de kantoorinventaris en de kantoorautomatisering inbegrepen. De verzekerde waarde van het pand bedraagt € 3.991.100. De investeringen in bedrijfsmiddelen heeft vooral betrekking op de verbouwing van het pand.

De activa direct in gebruik voor de doelstelling hebben met name betrekking op Motorpassagierschip de Zonnebloem en Rondvaartboot de Zonnebloem. De verzekerde waarde van het Motorpassagierschip bedraagt € 14.750.000 en van de Rondvaartboot € 930.200.

De investeringen voor de doelstelling in 2013 hebben betrekking op renovatie van Motorpassagierschip de Zonnebloem en de Rondvaartboot. De desinvesteringen hebben betrekking op hardware en meubilair.

2. Immateriële vaste activa

(x € 1.000)	Bedrijfs- middelen	Direct in gebruik voor doelstelling	Totaal 2013	Totaal 2012
Aanschafwaarde per 1 januari	829	1.232	2.061	1.462
Bij: investeringen	75	170	245	599
Af: desinvesteringen	-	-	-	-
Aanschafwaarde per 31 december	904	1.402	2.306	2.061
Afschrijvingen per 1 januari	722	319	1.041	743
Bij: ten laste van boekjaar	51	302	353	298
Af: desinvesteringen	-	-	-	-
Afschrijvingen per 31 december	773	621	1.394	1.041
Boekwaarde per 31 december	131	781	912	1.020

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschafwaarde onder vermindering van de op de economische levensduur gebaseerde lineaire afschrijvingen. Onder de bedrijfsmiddelen is vooral kantoorsoftware verantwoord.

De investeringen in bedrijfsmiddelen bestaan vooral uit de ontwikkeling van een ICT-plan en aanpassingen Navision.

De immateriële activa direct in gebruik voor de doelstelling hebben met name betrekking op applicaties en software die direct gebruikt worden ten behoeve van het Zonnebloemwerk door afdelingen en vrijwilligers.

De investeringen voor de doelstelling bestaan in 2013 uit de digitale ondersteuning van vrijwilligers en afdelingen (ontwikkeling van de online afdelingsadministratie).

3. Voorraad direct beschikbaar voor de doelstelling

De voorraad bestaat uit artikelen bestemd voor verkoop- en promotiedoeleinden op Motorpassagierschip de Zonnebloem. De voorraad is gewaardeerd tegen de laatst bekende inkooprijzen.

4. Vorderingen en overlopende activa

(x € 1.000)	2013	2012
Nalatenschappen	2.465	2.959
Debiteuren	38	80
Te vorderen omzetbelasting	70	48
Te vorderen vennootschapsbelasting	34	-
Te vorderen dividendbelasting	128	162
Vooruitbetaalde kosten	344	604
Overige vorderingen	978	812
Totaal	4.057	4.665

De post nalatenschappen heeft betrekking op nalatenschappen, waarvan de eerste correspondentie in of voor 2014 is ontvangen en waarvan de omvang per 31 maart 2014 betrouwbaar is in te schatten. De looptijd van de opgenomen vorderingen en overlopende activa is korter dan één jaar.

De vooruitbetaalde kosten bestaan uit betalingen aan vakantieaccomodaties en vooruitbetaalde verzekeringspremies. Onder overige vorderingen staat de vorderingen op de Vriendenloterij en de KRO Puzzelactie.

5. Effecten

De effectenportefeuille bestaat uit aandelen in fondsen met zakelijke waarden (aandelen) en vastrentende waarden (obligaties). Het beheer van de portefeuille is ondergebracht bij een vermogensbeheerder, die het beheer voert op basis van een beleggingsmandaat. Het gevoerde beleid is risicomijdend, waarbij de normverhouding zakelijk - vastrentend, met een beperkte bandbreedte 20%-80% is. Eind 2013 is de werkelijke verhouding 75,27%-24,73%. Gerealiseerde en ongerealiseerde koersresultaten worden conform de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving voor Fondsenwervende Instellingen rechtstreeks verwerkt in de staat van baten en lasten.

(x € 1.000)	Obligaties 2013	Aandelen 2013	Totaal 2013	Totaal 2012
Balans per 1 januari	17.442	5.947	23.389	20.202
Bij: aankopen	25.827	5.732	31.559	3.237
	43.269	11.679	54.948	23.439
Af: verkopen en uitlotingen/aflossingen	25.098	6.484	31.582	1.299
	18.171	5.195	23.366	22.140
Gerealiseerd koersresultaat	261	822	1.083	55
	18.432	6.017	24.449	22.195
Mutatie ongerealiseerd koersresultaat	-868	-245	-1.113	1.180
	17.564	5.772	23.336	23.375
Afdelingen	-	-	-	14
Totaal	17.564	5.772	23.336	23.389

De obligaties en aandelen zijn in de volgende fondsen verworven:

- Kempen Global Sustainable Equity Fund
- Kempen (Lux) Sustainable Smallcap Fund I
- Kempen (Lux) Euro High Grade Gov.Fund J
- Kempen (Lux) Euro Sustainable CF J

6. Liquide middelen

(x € 1.000)	2013	2012
Spaarrekeningen	10.931	3.212
Rekeningen-courant	983	455
Kassen	2	9
	11.916	3.676
Afdelingen	9.335	9.246
Totaal	21.251	12.922

De middelen op spaarrekeningen zijn vrij opvraagbaar. De gemiddelde rentevergoeding over 2013 bedraagt 0,8%. De toename op spaarrekeningen is het gevolg van de ontvangst van gelden uit een omvangrijke nalatenschap. De geldmiddelen van de afdelingen bestaan uit de geconsolideerde saldi van de afdelingen van de Nationale Vereniging. De geldmiddelen van de afdelingen staan niet ter vrije beschikking van het Nationaal Bestuur van de vereniging. Het bestuur van een afdeling is in beginsel, binnen het kader van de doelstelling, zelf verantwoordelijk voor het beheer en de besteding van de eigen geldmiddelen.

7. Reserves en fondsen

Het vermogen wordt op grond van de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving voor Fondsenwervende Instellingen gesplitst in reserves en fondsen, waarbij rekening is gehouden met de 'Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen' van de Vereniging van Fondsenwervende Instellingen (VFI).

(x € 1.000)	Reserves	Fondsen	Totaal reserves en fondsen
Stand per 1 januari	46.946	4.456	51.402
Onttrekking bestemmingsreserve activiteiten landelijk	-2.520	-	-2.520
Toevoeging bestemmingsreserve activiteiten landelijk	10.240	-	10.240
Onttrekking bestemmingsreserve activiteiten afdelingen	-182	-	-182
Toevoeging bestemmingsreserve activiteiten afdelingen	283	-	283
Onttrekking continuïteitsreserve	-257	-	-257
Toevoeging continuïteitsreserve	-	-	-
Onttrekking bestemmingsfonds	-	-1.351	-1.351
Toevoeging bestemmingsfonds	-	723	723
Saldo van baten en lasten 2013	7.564	-628	6.936
Stand per 31 december	54.510	3.828	58.338

Reserves

Bestemmingsreserve activiteiten landelijk

Aan een deel van de reserves is door het Nationale Bestuur van de vereniging zelf een bestemming gegeven.

De bestemmingsreserves (Onderzoeken MJB-plan en beleggingsreserve) zijn het gevolg van de risicoanalyse, zoals die eind 2008 heeft plaatsgevonden.

(x € 1.000)	Stand per 1 januari	Ont- trekkingen	Toevoegingen	Stand per 31 december
Lidmaatschapsbijdragen boekjaar	1.456	1.456	1.330	1.330
Stimuleringsfonds	130	10	20	140
Activa doelstelling	10.418	691	-	9.727
Exploitatiereserve Rondvaartboot	131	121	132	142
Vervanging Ms de Zonnebloem	8.009	-	158	8.167
Vervanging rondvaartboot de Zonnebloem	794	59	-	735
Vervoersaanbod deelnemers	-	-	4.100	4.100
Toekomstbestendige vrijwilligersorganisatie	-	-	4.000	4.000
Onderzoeken meerjarenbeleidsplan	179	183	500	496
Beleggingsreserve	1.200	-	-	1.200
Totaal	22.317	2.520	10.240	30.037

Lidmaatschapsbijdragen boekjaar

De afdelingen ontvangen aan het begin van ieder jaar een gedeelte van de inkomsten uit het ondersteunend lidmaatschap van het voorgaande boekjaar. Deze middelen vormen een structurele inkomstenbron voor de afdelingen ter financiering van hun activiteiten. Omdat de afdelingen in het betreffende boekjaar niet over deze middelen kunnen beschikken, is deze post verantwoord als bestemmingsreserve.

Stimuleringsfonds

Door de Nationale Vergadering is besloten om een stimuleringsfonds in te stellen. Door extra fondsen beschikbaar te stellen kunnen afdeling die nieuwe of meer activiteiten niet uit eigen middelen kunnen financieren toch groeien en/of differentiëren. In 2013 hebben 12 afdelingen een bijdrage uit deze reserve ontvangen.

Activa doelstelling

Dit deel geeft aan in hoeverre de activa in het kader van de doelstelling uit eigen middelen zijn gefinancierd. De hoogte is gelijk aan de boekwaarde van de materiële vaste activa in het kader van de doelstelling, de leningen en de voorraden.

Exploitatiereserve rondvaartboot

In 2013 is het bestemmingsfonds voor de exploitatie van de rondvaartboot geheel benut. De exploitatie van de rondvaartboot wordt gefinancierd vanuit de vereniging. Hiervoor wordt voor komend jaar een reserve gevormd.

Vervanging Ms de Zonnebloem

Conform de risicoanalyse wordt een deel van het eigen vermogen, bij MS de Zonnebloem, bestemd ter vervanging van het huidige vakantieschip.

Vervanging rondvaartboot de Zonnebloem

Conform de risicoanalyse wordt een deel van het eigen vermogen, bij rondvaartboot de Zonnebloem, bestemd ter vervanging van de huidige rondvaartboot.

Vervoersaanbod deelnemers

Conform het bestedingsplan van de nalatenschap wordt een deel gereserveerd voor aangepast vervoer. Aangepast vervoer is een belangrijke kostenpost en/of slecht geregelde faciliteit voor mensen met een lichamelijke beperking. De kosten of het ontbreken van goede vervoersmogelijkheden vormen vaak een probleem of zelfs een 'showstopper' voor (potentiële) Zonnebloemdeelnemers om gebruik te maken van onze activiteiten. Er wordt beoogd deelnemers en Zonnebloemafdelingen te ontzorgen met een centraal afgesproken en lokaal aangeboden vervoersoplossing,

Toekomstbestendige vrijwilligersorganisatie

Het is noodzakelijk om in te kunnen spelen op de veranderende vrijwilligersbehoefte om de verenigingsomvang op peil te houden. Daarnaast dient de huidige cultuur aangepast te worden aan de gewijzigde behoeften. Voor dit verandertraject wordt een deel van de nalatenschap gereserveerd.

Onderzoeken meerjarenbeleidsplan

De komende periode is extra (financiële) inzet nodig om de mogelijke omvang van de strategische risico's te verkleinen. Deze inzet is bepaald op € 500.000 voor onderzoek naar de werving van vrijwilligers (met name verpleegkundigen), nieuwe methoden van fondsenwerving en naar de dienstverlening van de Zonnebloem aan deelnemers en vrijwilligers. In 2013 zijn onderzoeken uitgevoerd voor het nieuw meerjarenplan. Hiervoor is € 183.000 onttrokken aan deze reserve.

Beleggingsreserve

Om koersverschillen in de toekomst op te vangen wordt een beleggingsreserve gevormd:

- 10% van de waarde van de aandelen op 31-12-2008 (ca. € 4.000.000);
- 5% van de waarde van de obligaties op 31-12-2008 (ca. € 16.000.000).

Maximale omvang van de totale reserve is € 1.200.000.

Gezien de marktontwikkeling, stijging van de koersen en, per saldo, positieve koersresultaten is in 2013 geen bedrag onttrokken.

Bestemmingsreserves afdelingen

Conform de implementatie van het vermogensbeleid dient het vermogen van de afdelingen boven de continuïteitsreserve, door de afdelingen bestemd te worden. Dat deel waar geen bestemming aan is gegeven, wordt door het Nationaal Bestuur bestempeld als reserve voor de activiteiten van de afdelingen.

JAARVERSLAG
2013

(x € 1.000)	Stand per 1 januari	Ont- trekkingen	Toevoeging- gen	Stand per 31 december
Eenmalige/niet-jaarlijkse activiteiten	750	9	-	741
Jubileum (afdelingen)	412	-	102	514
Gericht op groei/differentiatie	89	47	-	42
Doelbestemde nalatenschappen	241	-	74	315
Activiteiten afdelingen	1.234	126	107	1.215
Totaal	2.726	182	283	2.827

Eenmalige/niet-jaarlijkse activiteiten

Deze reserve kan alleen worden gemaakt met een realistisch plan dat is voorzien van een planning en een begroting. In aanmerking komen alleen eenmalige of niet-jaarlijkse activiteiten voor deelnemers en/of vrijwilligers, volgens een bestendige gedragslijn. Andere voorwaarden zijn dat de begroting 'Zonnebloemwaardig' is, oftewel eenvoudig maar compleet, en dat de middelen binnen drie jaar na reservering worden besteed.

Jubileum (afdelingen)

Voor de viering van afdelingsjubilea, zoals een lustrum en kroonjaren (12,5; 25; 40; 50; 60; 75; 100 jaar) mogen middelen worden gereserveerd. Om de uniformiteit te waarborgen mogen hiervoor standaardbedragen worden gereserveerd. Voorwaarde is dat de middelen binnen vijf jaar na reservering worden besteed.

Gericht op groei/differentiatie

Ook deze reserve kan alleen worden gemaakt met een realistisch plan dat is voorzien van een planning en een begroting.

In aanmerking komen activiteiten die zijn afgeleid van het meerjarenbeleidsplan en zijn gericht op:

- Deelnemers (inclusief jongeren)
- Vrijwilligers (inclusief jongeren)
- Diensten
- Fondsenwerving
- Samenwerking met andere partners

Voorwaarde is dat de de middelen binnen drie jaar na reservering worden besteed.

Doelbestemde nalatenschappen

Er zijn afdelingen die middelen (hebben) ontvangen uit nalatenschappen. In het testament is dan door de erflater bepaald dat de middelen ten goede dienen te komen aan een bepaalde afdeling. Uiteraard wordt die wens gerespecteerd.

Activiteiten afdelingen

Door een deel van de afdelingen is aan het vermogen boven de continuïteitsreserve nog geen specifieke bestemming gegeven. In 2013 blijft de opbouw van het vermogen een aandachtspunt voor de besturen van de afdelingen.

Continuïteitsreserve

(x € 1.000)	Stand per 1 januari	Ont- trekkingen	Toevoeging- gen	Stand per 31 december
Afdelingen	6.520	139	-	6.381
Vereniging (excl. afdelingen)	15.383	118	-	15.265
Totaal	21.903	257	-	21.646

Conform de 'Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen' van het VFI en het in de Nationale Vergadering vastgestelde vermogensbeleid wordt een continuïteitsreserve aangehouden die maximaal 1,5 keer de kosten van de werkorganisatie (inclusief kosten fondsenwerving) bedraagt. Op grond van dit beleid mag de reserve voor de Vereniging in 2013 ruim € 15.202.000 bedragen. Door incidentele baten is de continuïteitsreserve € 63.000 hoger dan de richtlijn. De reserve wordt in 2014 weer afgebouwd.

De continuïteitsreserve van de afdelingen valt niet onder de definitie uit de 'Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen'. Gezien de specifieke aard van de Zonnebloem organisatie geldt voor de afdelingen dat tot de kosten van de werkorganisatie de gemiddelde totale (netto) jaaruitgaven van de afgelopen drie jaar worden gerekend. Zo zorgen we ervoor dat de afdelingen ook in de toekomst aan haar verplichtingen jegens de gasten kunnen voldoen.

Fondsen

Bestemmingsfondsen

(x € 1.000)	Stand per 1 januari	Ont- trekkingen	Toevoeging- gen	Stand per 31 december
Ms de Zonnebloem	4.456	1.341	713	3.828
Rondvaartboot de Zonnebloem	-	10	10	-
Totaal	4.456	1.351	723	3.828

Door de fusie van Nationale Vereniging de Zonnebloem met Stichting Motorpassagierschip de Zonnebloem en Rondvaartboot de Zonnebloem is het bestemmingsfonds Ms de Zonnebloem bij de vereniging opgenomen. Het fonds is gevormd uit de giften, die uit de acties voor bouw en exploitatie van het schip zijn ontvangen. Jaarlijks worden de specifieke bijdragen (aandeel Actie Zonnebloemvakanties, Scheepsmaatjes, specifieke giften en de aan dit fonds toe te rekenen beleggingsopbrengsten) toegevoegd aan dit fonds. Dit fonds dient om de exploitatie van motorpassagiersschip de Zonnebloem te waarborgen. In 2013 is er per saldo € 628.000 onttrokken aan het bestemmingsfonds.

Rondvaartboot de Zonnebloem

Door de fusie van Nationale Vereniging de Zonnebloem met Stichting Motorpassagierschip de Zonnebloem en Rondvaartboot de Zonnebloem is ook het bestemmingsfonds Rondvaartboot, dat is gevormd uit de giften bij het 50-jarig jubileum, hier opgenomen. Het gaat om giften voor een jubileumwens voor de bouw en exploitatie van een rondvaartboot ten behoeve van de doelgroep. Het geld dat naar aanleiding van deze wens is ontvangen, is in de loop van 2000 en 2001 overgeheveld naar dit bestemmingsfonds. Ook hieraan worden jaarlijks de specifieke bijdragen toegevoegd. Het bedrag wordt aangewend voor de exploitatie van de rondvaartboot. Met de onttrekking van 2012 is het bestemmingsfonds op € 0 uitgekomen. De exploitatie van de Rondvaartboot is nu opgenomen bij de bestemmingsreserves van het Nationaal Bureau.

8. Voorzieningen

(x € 1.000)	Stand per 1 januari	Ont- trekkingen	Toevoeging- gen	Stand per 31 december
Jubilea	54	-	11	65
Totaal	54	-	11	65

De voorziening voor jubileumuitkeringen aan personeel is op individuele grondslag berekend, waarbij rekening is gehouden met het salaris, de blijfkans en de sterftkans. De voorziening wordt tijdsevenredig opgebouwd gedurende het dienstverband van de medewerkers.

9. kortlopende schulden

(x € 1.000)	2013	2012
Crediteuren	741	849
Loonbelasting en premieheffing	173	157
Pensioenpremie	-	2
Reservering vakantietoeslag	484	424
Overige	446	410
Totaal	1.844	1.842

De looptijd van de opgenomen schulden is korter dan één jaar.

Overzicht niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

De aangegane verplichtingen hebben met name betrekking op vakantieaccommodaties, materiaalvoorziening en onderhoudscontracten. Hiermee is eind 2013 een bedrag gemoeid van € 8.312.000. Hiervan heeft € 7.837.000 betrekking op kortlopende verplichtingen (korter dan 1 jaar) en € 475.000 op langlopende verplichtingen.

(x € 1.000)	< 1 jaar	> 1 jaar	> 5 jaar	Totaal
Vereniging de Zonnebloem	7.159	468	-	7.627
MPS de Zonnebloem B.V.	511	7	-	518
Stichting Rondvaartboot de Zonnebloem	167	-	-	167
Totaal	7.837	475	-	8.312

Ten behoeve van de Stichting Garantiefonds Reisgelden (SGR) is een bankgarantie verstrekt van € 60.000. De contracten inzake leaseauto's hebben een looptijd variërend van 36 tot 48 maanden. De totale verplichting bedraagt op 31 december 2013 € 803.297. Uit hoofde van leaseverplichtingen (leaseauto's) bestaat er een verplichting van € 329.183 voor 2014.

Gezien hun relevantie zijn in de niet uit de balans blijvende verplichtingen niet de verplichtingen van de afdelingen begrepen.

In de lopende nalatenschappen van de Zonnebloem zitten zes nalatenschappen met vruchtgebruik, waarvan de waarde niet betrouwbaar is vast te stellen.

In de 'grote' nalatenschap zitten nog grond en landerijen, omdat deze nog niet op naam van de Zonnebloem staan en nog niet bekend is wat er mee gaat gebeuren zijn deze opgenomen voor € 1,-.

10. Baten uit eigen fondsenwerving

(x € 1.000)	Begroting 2014	Werkelijk 2013	Begroting 2013	Werkelijk 2012
Baten contributie/lidmaatschap	8.500	8.402	8.800	8.783

De baten uit contributie/lidmaatschap laten al jaren een lichte daling zien maar in 2013 wordt het effect van de economische crisis echt zichtbaar. De baten dalen met de € 381.000 ten opzichte van 2012 en blijven € 402.000 achter op de begroting. De aanwas van nieuwe donateurs stagneert en de uitloop neemt toe. Naast de effecten van de crisis is de trend dat mensen zich steeds minder langdurig als donateur willen binden aan goede doelen.

Baten uit giften

(x € 1.000)	Begroting 2014	Werkelijk 2013	Begroting 2013	Werkelijk 2012
Meimailing	800	768	900	874
Augustusmailing	500	494	650	551
Oktobermailing	300	203	350	273
Scheepsmaatje	400	358	400	403
Bedrijfssponsoring	125	238	125	188
Fondsenwerving algemeen	980	1.006	1.100	969
Vermogensfondsen	300	248	300	832
Periodieke schenkingen	125	132	125	139
Eigen acties afdelingen	500	493	500	478
Totaal baten uit giften	4.030	3.940	4.450	4.707

In 2012 zijn bestaande fondsenwervende activiteiten uitgebouwd en nieuwe fondsenwervende producten, methoden en middelen/kanalen geïntroduceerd. Deze nieuwe methoden en middelen hebben niet direct tot een stijging van het aantal giften geleid. Om het merkprobleem op te lossen heeft 2013 in het teken gestaan van de ontwikkeling van een nieuwe merkstrategie wat ondermeer geleid heeft tot een nieuwe huisstijl. In 2013 zijn minder giftverzoeken verstuurd dan in voorgaande jaren. De baten uit mailings dalen ten opzichte van 2012 met € 233.000. Ook de overige spontane bijdragen van particulieren blijven achter bij 2012. De daling bij vermogensfondsen zijn het gevolg van het Floriade-project in 2012. Bij bedrijfssponsoring is € 92.000 aan giften in natura (advertenties, zie voorlichting en promotie) verantwoord.

Baten uit nalatenschappen

(x € 1.000)	Begroting 2014	Werkelijk 2013	Begroting 2013	Werkelijk 2012
Baten uit nalatenschappen	2.500	14.489	2.500	3.893

Dat nalatenschappen moeilijk te begroten zijn, blijkt ook in 2013. Door één grote nalatenschap van € 12,2 miljoen zijn de totale baten bijna € 14,5 miljoen.

Baten uit loterij

(x € 1.000)	Begroting 2014	Werkelijk 2013	Begroting 2013	Werkelijk 2012
Verkoop loten	2.700	2.387	2.700	2.515
Waarde op niet afgehaalde prijzen	50	91	50	63
Overige opbrengsten	-	3	-	4
Totaal baten uit loterij	2.750	2.481	2.750	2.582

De opbrengsten van de loterij laten wederom een daling zien. De economische crisis en het gebrek aan voorradig kleingeld bij de afnemers zijn mogelijk oorzaken van het achterblijven van de baten. Wel is dankzij de inspanningen en bereidheid van duizenden Zonnebloemvrijwilligers om loten te verkopen, de opbrengst van de loten verkoop meer dan € 2,4 miljoen.\

Baten uit verkoop artikelen

(x € 1.000)	Begroting 2014	Werkelijk 2013	Begroting 2013	Werkelijk 2012
Verkoop kerstkaarten	400	446	400	467
Giften kerstkaarten	30	30	40	32
	430	476	440	499
Kostprijs verkopen kerstkaartenactie	- 260	- 197	- 291	- 172
Baten uit verkoop kerstkaarten	170	279	149	327
Verkoop promotie-artikelen	50	24	50	32
Kosten promotie-artikelen	- 25	- 14	- 25	- 17
Baten uit verkoop promotie-artikelen	25	10	25	15
Totaal baten uit verkoop artikelen	195	289	174	342

Met ingang van 2011 worden de kerstkaarten niet meer op voorraad ingekocht maar wordt gebruik gemaakt van het concept 'printing on demand'. De omzet in 2013 is € 21.000 lager dan die van 2012. De kostprijs van de kerstkaarten laat een stijging zien als gevolg van een stijging van de kosten voor papier- en drukwerk en de verzendkosten. De baten uit verkoop promotie-artikelen is volledig gerealiseerd door de afdelingen.

(x € 1.000)	Begroting 2014	Werkelijk 2013	Begroting 2013	Werkelijk 2012
Totaal baten uit eigen fondsenwerving	17.975	29.601	18.674	20.307

11. Baten acties derden

(x € 1.000)	Begroting 2014	Werkelijk 2013	Begroting 2013	Werkelijk 2012
Baten Vriendenloterij	790	548	550	566
Baten overige acties derden	150	108	150	170
Totale baten acties derden	940	656	700	736

Het aantal deelnemers dat meespeelt met de Vriendenloterij is in 2013 gedaald. In 2013 hebben nagenoeg geen acties met derden plaatsgevonden.

12. Subsidies van overheden

(x € 1.000)	Begroting 2014	Werkelijk 2013	Begroting 2013	Werkelijk 2012
Subsidie overheid Nationale Vereniging	200	200	200	263
Overige overheidssubsidies	300	307	300	309
Totaal baten subsidies van overheden	500	507	500	572

De Nationale Vereniging heeft in 2013 een instellingssubsidie van € 200.000 ontvangen van het Ministerie van VWS. De overige subsidies worden ontvangen door afdelingen en deze zijn nagenoeg gelijk aan de in 2012 ontvangen subsidies.

13. Rentebaten en baten uit beleggingen

(x € 1.000)	Begroting 2014	Werkelijk 2013	Begroting 2013	Werkelijk 2012
Rentebaten uit liquide middelen	187	182	187	185
Baten uit beleggingen				
Rentebaten	495	516	499	685
Dividend	173	290	142	205
Vergoeding huisfondsen	140	137	107	118
Gerealiseerde koersverschillen	66	1.084	64	54
Ongerealiseerde koersverschillen	603	-1.114	579	1.180
Totale baten uit beleggingen	1.477	913	1.391	2.242
Totale rentebaten en baten uit beleggingen	1.664	1.095	1.578	2.427

In de begroting is een verwacht rendement opgenomen van 5,7%, inclusief rentebaten en dividenden. Het gerealiseerde rendement bedraagt 3,69%. De portefeuilles bevatten voornamelijk staatsobligaties. De koersen van obligaties zijn in 2013 nog niet hersteld. Sinds eind 2010 wordt er belegd in huisfondsen van Van Lanschot Private Office waarvoor de Zonnebloem een vergoeding ontvangt. De baten uit liquide middelen bestaan uit de jaarlijkse rentevergoeding. Als gevolg van de lage rentestand zijn deze vergoedingen lager dan begroot.

14. Overige baten

(x € 1.000)	Begroting 2014	Werkelijk 2013	Begroting 2013	Werkelijk 2012
Overige baten	47	118	87	32
Totaal overige baten	47	118	87	32

15. Voorlichting/bewustmaking, eigen activiteiten

(x € 1.000)	Begroting 2014	Werkelijk 2013	Begroting 2013	Werkelijk 2012
Ledenblad (Zonnebloem Nieuws)	459	369	496	457
Jaarlijkse campagne	1.059	344	675	1.196
Voorlichting en promotie	408	459	492	532
Jaarthema	231	400	387	413
Websites	524	458	422	357
Groepsbezoek	48	45	43	43
Overige activiteiten (onderzoeken)	183	183	234	62
Meerjarenbeleidsplan	178	628	302	49
Doorbelasting indirecte kosten	460	274	379	389
Totaal voorlichting, bewustmaking eigen activiteiten	3.550	3.160	3.430	3.498

De bestedingen aan voorlichting, bewustwording en eigen activiteiten dalen ten opzichte van 2012 en de begroting. In 2013 is er vooral gewerkt aan een nieuwe merkstrategie om de zichtbaarheid van de Zonnebloem te vergroten en om de doelstelling van de Zonnebloem duidelijker onder de aandacht te brengen. Hierdoor heeft er in 2013 maar één landelijke campagne plaatsgevonden (in 2012 drie). De bestedingen aan het ledenblad zijn lager omdat dit gericht is verspreid waardoor de oplage lager is geweest dan begroot. Het jaar 2013 heeft in het teken gestaan van het voorbereiden van het meerjarenplan 2014-2018. Aan het meerjarenplan ligt wederom veel onderzoek ten grondslag. Er zijn intensieve gesprekken gevoerd met al onze doelgroepen. In 2013 vond de grootste achterbanraadpleging plaats die de Zonnebloem ooit gedaan heeft. Ruim 2.000 vrijwilligers lieten hun stem horen op negen bijeenkomsten door heel Nederland. Door deze grote achterbanraadpleging zijn de kosten voor het meerjarenplan € 326.000 hoger dan begroot.

16. Vrijwilligersondersteuning, bezoekwerk en activiteitenbegeleiding.

(x € 1.000)	Begroting 2014	Werkelijk 2013	Begroting 2013	Werkelijk 2012
Ondersteuning vrijwilligers en afdelingen	2.112	2.119	2.142	2.038
Cursussen	582	491	583	1.030
Bezoekwerk algemeen	307	320	332	328
Jongeren	159	155	251	214
Tijdschrift Zonnebloem	294	287	272	239
Marketing en werving vrijwilligers	272	318	265	177
Marketing en werving deelnemers	152	102	79	-
Vrijwilligerskaart	124	127	125	127
Vrijwilligersblad (Zonnebloem Vrijwilliger)	232	97	107	67
Strategische samenwerkingen	35	65	36	68
Vrijwillige inzet migranten	-	68	70	76
Implementatie meerjarenbeleid	364	275	283	280
Maatschappelijke stages	-	-	-	126
Doorbelasting indirecte kosten	694	718	661	638
Totaal vrijwilligersondersteuning, bezoekwerk en activiteitenbegeleiding	5.327	5.142	5.206	5.408

De totale bestedingen voor Vrijwilligersondersteuning zijn nagenoeg gelijk aan de begroting en 2012. De bestedingen aan ondersteuning vrijwilligers en afdelingen zijn bedoeld om vrijwilligers te ondersteunen, begeleiden en te motiveren bij de uitvoering van het vrijwilligerswerk. In 2013 is het cursusprogramma flexibeler geworden waardoor het beter aansluit bij de wensen van de afdelingen. Het aantal cursussen en deelnemers is hierdoor ten opzichte van 2012 afgenomen (deelnemers 2013: 7.212; 2012: 10.664; 2011: 5.320). In 2013 is de online afdelingsadministratie geïmplementeerd. Hiermee kunnen afdeling online ondermeer hun deelnemers en vrijwilligers registreren en activiteiten plannen. Na vier inwerkbijsessies in oktober met 80 workshopleiders volgden eind 2013 de eerste workshops.

17. Vakanties

(x € 1.000)	Begroting 2014	Werkelijk 2013	Begroting 2013	Werkelijk 2012
Vaarvakanties	1.266	1.437	1.254	1.201
Regionale vakanties	1.956	2.065	1.859	1.766
Nationale vakanties	997	1.083	957	852
Vliegvakanties	233	81	84	58
Vakantieweken algemeen	1.142	1.328	577	660
Vakantiegids	170	135	157	146
Doorbelasting indirecte kosten	1.031	927	898	933
Totaal vakanties	6.795	7.056	5.786	5.616

Het aanbod van vakanties speelt steeds meer in op de wensen van gasten en verzorgers door een gevarieerder vakantieaanbod, ook qua leeftijdsgroep, thema's, groeps grootte en vakantieduur. De bestedingen bij de regionale en nationale vakantieweken stijgen hierdoor met € 530.000 ten opzichte van 2012. Door de realisatie van een vervoersaanbod voor deelnemers dat betaalbaar is, deelname aan activiteiten stimuleert en zorgeloze deelname aan activiteiten waarborgt stijgen de bestedingen bij vakantieweken algemeen met € 668.000 ten opzichte van 2012. De bijdrage van gasten is, conform Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen, in mindering gebracht op de kosten. De bijdragen van gasten voor vervoer en vakanties bedraagt € 4.079.642.

18. Evenementen

(x € 1.000)	Begroting 2014	Werkelijk 2013	Begroting 2013	Werkelijk 2012
Theater Tournee	727	806	729	781
Bootdagtochten	157	252	221	154
Eéndagsactiviteiten klein/overige dagactiviteiten	3.069	2.587	2.467	4.244
Mariahoeve Leende	83	74	81	70
Rondvaartboot	172	201	181	143
Activiteiten uit arrangementengids	270	360	321	172
Doorbelasting indirecte kosten	369	332	340	306
Totaal evenementen	4.847	4.612	4.340	5.870

De daling van de besteding aan evenementen is het gevolg van de bestedingen aan de Floriade in 2012. De afdelingen hebben in 2013 meer besteed dan begroot aan de activiteiten uit de arrangementengids.

19. Kosten eigen fondsenwerving

Kosten contributie/lidmaatschap

(x € 1.000)	Begroting 2014	Werkelijk 2013	Begroting 2013	Werkelijk 2012
Kosten contributie / lidmaatschap	2.041	1.981	2.326	2.076

De kosten contributie/lidmaatschap zijn € 345.000 lager dan begroot en € 95.000 lager dan in 2012. In 2013 was er een significante daling van aantal actieve donateurs. In 2013 zijn er diverse fondsenwervende acties uitgezet maar met een beperkt resultaat. De wervingsacties zijn in 2013 ook beperkt omdat eerst een duidelijke merkstrategie ontwikkeld is die in 2014 uitgerold gaat worden.

Kosten giften

(x € 1.000)	Begroting 2014	Werkelijk 2013	Begroting 2013	Werkelijk 2012
Meimailing	85	84	102	112
Augustusmailing	61	56	80	91
Oktobermailing	32	19	17	-
Scheepsmaatje	82	70	147	46
Bedrijfssponsoring	77	98	87	119
Fondsenwerving algemeen	360	187	382	402
Vermogensfondsen	42	56	51	65
Periodieke schenkingen	10	8	10	17
Kosten eigen acties afdelingen	55	50	130	51
Totaal directe wervingskosten	804	628	1.006	903

Er zijn in 2013 diverse nieuwe fondsenwervende activiteiten getest maar elk met een relatief lage opbrengst. Het budget hiervoor bij fondsenwerving algemeen is niet volledig benut omdat de resultaten van de ontwikkelde methodieken tegenvielen. Met de nieuwe merkstrategie zullen in 2014 extra wervingsacties plaats vinden. In 2013 zijn de giftverzoeken weer gesegmenteerd aan de hand van het geefgedrag in eerdere jaren. Hierdoor zijn er in 2013 minder giftverzoeken verstuurd dan in 2012.

Kosten nalatenschappen*(x € 1.000)*

	Begroting 2014	Werkelijk 2013	Begroting 2013	Werkelijk 2012
Kosten nalatenschappen	81	91	106	89

In 2013 is er net als in 2011 en 2012 gekozen voor een televisie uitzending over nalaten.

Kosten loterij*(x € 1.000)*

Kosten loterij	380	399	403	359
-----------------------	------------	------------	------------	------------

Kosten verkoop artikelen*(x € 1.000)*

Kosten verkoop artikelen	26	27	26	42
---------------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Kosten doorbelasting indirecte kosten*(x € 1.000)*

Doorbelasting indirecte kosten	469	642	405	447
---------------------------------------	------------	------------	------------	------------

Totaal kosten eigen fondsenwerving*(x € 1.000)*

Totaal kosten eigen fondsenwerving	3.801	3.768	4.272	3.916
---	--------------	--------------	--------------	--------------

20. Kosten acties derden

(x € 1.000)	Begroting 2014	Werkelijk 2013	Begroting 2013	Werkelijk 2012
Kosten Vriendenloterij	134	121	111	127
Overige kosten derden	26	29	26	9
Totale kosten acties derden	160	150	137	136

De kosten hebben betrekking op wervingsactiviteiten uitgevoerd om nieuwe leden mee te laten spelen voor de Zonnebloem in de Vriendenloterij.

21. Kosten verkrijging subsidies van overheden

(x € 1.000)	Begroting 2014	Werkelijk 2013	Begroting 2013	Werkelijk 2012
Kosten verkrijgen subsidies overheden	9	11	9	27

22. Kosten beleggingen

(x € 1.000)	Begroting 2014	Werkelijk 2013	Begroting 2013	Werkelijk 2012
Kosten beleggingen	57	53	54	58

De kosten van beleggingen bestaan uit de beheerskosten voor de vermogensbeheerder.

Kostentoerekening

(x € 1.000)	Begroting 2014	Werkelijk 2013	Begroting 2013	Werkelijk 2012
Salarissen inclusief sociale lasten	5.629	5.537	5.401	5.310
Pensioenpremies	496	483	484	443
Overige personeelskosten (incl. Ondernemingsraad)	498	720	416	558
Reis- en verblijfkosten	484	524	496	460
Totaal personeelskosten	7.107	7.264	6.797	6.771
Waarvan direct toegerekend aan activiteiten	5.768	5.675	5.507	5.349
Totaal indirecte personeelskosten	1.339	1.589	1.290	1.422
Huisvestingskosten	155	166	155	168
Kantoorkosten	390	388	377	342
Kantoorkosten afdelingen	350	327	350	355
Afschrijvingskosten	1.615	1.288	1.338	1.282
Kosten bestuur en toezicht	135	108	70	102
Totaal indirecte kosten	3.984	3.866	3.580	3.671

De personeelskosten stijgen met € 493.000 ten opzichte van 2012. Dit wordt vooral veroorzaakt door een aantal langdurige zieken en tijdelijke vervanging. Het aantal fte is gestegen van 95,81 naar 97,83.

De indirecte kosten zijn licht gestegen ten opzichte van 2012. De sociale lasten bedragen € 620.580.

De kantoorkosten zijn ten opzichte van 2012 gestegen als gevolg van toegenomen telefoon- en automatiseringskosten, papierverbruik en onderhoudskosten inventaris.

Onder de kosten voor bestuur en toezicht worden onder andere de accountantskosten, inhuur van derden ten behoeve van het bestuur en de directie en de bijeenkomsten van de Nationale Vergadering, Nationaal Bestuur en ingestelde commissies verantwoord. Ook de onkostenvergoeding van bestuursleden (in 2013 € 3.084) worden hieronder verantwoord. De kosten Bestuur en toezicht zijn in 2013 nagenoeg gelijk aan 2012.

In 2013 zijn de volgende bedragen aan accountantskosten ten laste van het resultaat gebracht:

<i>(in €)</i>	2013 PwC Accountants N.V.	2013 PwC Belasting- adviseurs	2013 Totaal PwC
Controle van de jaarrekening	47.658	-	47.658
Andere controlewerkzaamheden	11.737	-	11.737
Fiscale advisering	2.420	6.909	9.329
Andere niet-controlediensten	-	-	-
	61.815	6.909	68.724

Overzicht directiesalaris

Naam Functie	N. van Rooij directeur	
Dienstverband		
Aard (looptijd)	Onbepaald	
Uren	40	
Part-time percentage	100	
Periode	1/1 - 31/12	
Bezoldiging (in euro's)		
Jaarinkomen		
- Bruto loon/salaris	114.657	
- Vakantiegeld	9.008	
- Eindejaarsuitkering, 13e/14e maand	9.555	
- Variabel jaarinkomen	-	
Totaal		133.220
SV lasten (wg deel)		8.248
Belastbare vergoedingen/bijtellings		13.019
Pensioenlasten (wg deel)		15.436
Overige beloningen op termijn	-	-
Uitkeringen beëindiging dienstverband	-	-
Totaal bezoldiging 2013		169.923
<i>Totaal bezoldiging 2012</i>		<i>155.622</i>

Het bruto jaarloon/salaris over 2013 is gestegen door de periodieke jaarlijkse verhoging. De bezoldiging van A.P.R. van Rooij is conform de VFI Beloningregeling vastgesteld en blijft binnen het maximum van € 140.046 (1fte/12 maanden). Kijk voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging in het financieel verslag.

6.2.8 Toelichting op de kostenverdeling (Model C)

JAARVERSLAG
2013

Werkelijk 2013
(x € 1.000)

	Doelstellingen				Werving Baten				Beheer en administratie	Werkelijk 2013	Begroting 2013	Werkelijk 2012
	Voorlichting bewustwording, eigen activiteiten	Vrijwilligers-ondersteuning, bezoekwerk en activiteiten begeleiding	Vakanties	Evenementen	Eigen fondsenwerving	Acties derden	Subsidies	Beleggingen				
Uitbesteed werk	-	2.108	4.311	3.994	2.465	109	4	53	-	13.044	12.408	13.738
Publiciteit en communicatie	2.157	299	-	-	-	-	-	-	-	2.456	2.690	2.836
Personeelskosten	729	2.446	1.883	379	1.081	41	7	-	698	7.264	6.797	6.771
Huisvestingskosten	20	18	27	6	30	-	-	-	65	166	155	168
Kantoorkosten	46	41	66	26	77	-	-	-	132	388	377	342
Kantoorkosten afdelingen	16	82	16	148	65	-	-	-	-	327	350	355
Afschrijvingen en rente	192	148	753	59	50	-	-	-	86	1.288	1.338	1.282
Kosten bestuur en toezicht	-	-	-	-	-	-	-	-	108	108	70	102
	3.160	5.142	7.056	4.612	3.768	150	11	53	1.089	25.041	24.185	25.594

4,3%

Dit overzicht geeft weer hoe de kosten zijn verdeeld over de doelstelling, de werving baten en beheer en administratie.

Onder uitbesteed werk en publiciteit en communicatie worden de bestedingen (excl. personeelskosten) weergegeven die direct aan de realisatie van de doelstellingen en de werving van de baten worden toegerekend.

De personeelskosten bestaan uit kosten die direct worden toegerekend aan de doelstellingen en werving baten en uit de kosten die indirect worden toegerekend aan de realisatie van de doelstelling of de werving van baten. De indirecte kosten worden op basis van verdeelsleutels toegerekend aan de doelstelling, werving baten en kosten beheer en administratie.

De overige kosten betreffen indirecte kosten die op basis van een verdeelsleutel worden toegerekend aan de doelstelling, werving baten en kosten beheer en administratie. Per kostensoort worden de verdeelsleutels hieronder toegelicht.

De indirecte personeelskosten worden naar rato verdeeld over de doelstellingen, werving baten en beheer en administratie. Als basis wordt de totale loonsom per afdeling genomen. De loonsom van Directie, Planning & Control en Ondersteunende Processen wordt daarbij voor 100% toegerekend aan beheer en administratie.

De huisvestingskosten worden op basis van de ingebruik zijnde m2 per afdeling verdeeld over de doelstellingen, fondsenwerving en beheer en administratie. De m2 die ingebruik zijn bij de Directie, Planning & Control en Ondersteunende Processen worden volledig toegerekend aan beheer en administratie.

De kantoorkosten worden toegerekend op basis van het aantal werkplekken dat een afdeling in gebruik heeft. Hierbij geldt het aantal werkplekken van Directie, Planning & Control en

De kantoorkosten afdelingen worden volgens een vastgestelde verdeelsleutel verdeeld over doelstelling en fondsenwerving. Dit omdat de afdelingen 100% bezig zijn met het Zonnebloemwerk.

De afschrijvingskosten die direct verband houden met een doelstelling of eigen fondsenwerving worden hieraan toegerekend. Afschrijvingskosten zoals pand en kantoorinventaris worden conform

De kosten van bestuur en toezicht zijn 100% kosten beheer en administratie.

6.3 Meerjarenbegroting 2014-2018

Staat van baten en lasten

(x € 1.000)

	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Baten					
Baten uit eigen fondsenwerving	17.975	18.250	18.750	19.250	19.750
Baten uit acties derden	940	750	800	800	800
Subsidies van overheden	500	500	500	500	500
Rentebaten en baten uit beleggingen	1.664	1.600	1.500	1.400	1.300
Overige baten	47	50	50	50	50
Som van de baten	21.126	21.150	21.600	22.000	22.400
Besteed aan doelstelling					
Voorlichting bewustwording, eigen activiteiten	3.550	3.300	3.300	3.300	3.300
Vrijwilligersondersteuning, bezoekwerk en activiteitenbegeleiding	5.327	5.300	5.300	5.300	5.300
Vakanties	6.795	6.750	6.500	6.500	6.500
Evenementen	4.847	4.500	4.500	4.500	4.500
Som besteed aan doelstelling	20.519	19.850	19.600	19.600	19.600
Kosten werving baten					
Kosten eigen fondsenwerving	3.801	3.700	3.700	3.700	3.700
Kosten acties derden	160	140	140	140	140
Kosten verkrijgen subsidies van overheden	9	10	10	10	10
Kosten beleggingen	57	50	50	50	50
Som van de kosten werving baten	4.027	3.900	3.900	3.900	3.900
Kosten beheer en administratie					
Kosten beheer en administratie	1.030	1.000	1.000	1.000	1.000
Som van de lasten	25.576	24.750	24.500	24.500	24.500
Saldo van baten en lasten	-4.450	-3.600	-2.900	-2.500	-2.100

Kengetallen

Kosten eigen fondsenwerving in % van baten eigen fondsenwerving	21,1%	20,3%	19,7%	19,2%	18,7%
Kosten beheer en administratie in % van de totale lasten	4,0%	4,0%	4,1%	4,1%	4,1%
Bestedingsratio I (totale bestedingen doelstelling in % van de totale baten)	97,1%	93,9%	90,7%	89,1%	87,5%
Bestedingsratio II (totale bestedingen doelstelling in % van de totale lasten)	80,2%	80,2%	80,0%	80,0%	80,0%

Uitgangspunten Meerjarenbegroting

- De begroting 2014 is de vastgestelde begroting.
- De fondsenwerving laat een stijgende lijn zien om het ambitieniveau van fondsenwerving weer te geven.
- Voor vakanties is besloten om het kwaliteitsniveau en de differentiatie van 2014 voor 2015 te continueren. De uitgangspunten voor 2016 en verder worden in 2014 opnieuw vastgesteld.
- Het meerjarenplan gaat uit van een doel en een onzekere weg er naar toe. Van diverse onderdelen van het meerjarenplan wordt 2014 gebruikt om te bepalen wat de richting gaat worden. De financiële consequenties zijn voor de jaren na 2015 hierdoor niet te bepalen. De begrotingen van 2016 t/m 2018 zijn daarom gelijk aan die van 2015 en worden jaarlijks bijgesteld.
- De meerjarenbegroting geeft de komende jaren een negatief resultaat. Dit wordt veroorzaakt door het verhogen van het kwaliteitsniveau, de differentiatie van bestemmingen en het reizen met kleinere groepen. In de resultaten zit ook de besteding van de nalatenschap aan het vervoersaanbod voor deelnemers en het toekomstbestendig maken van de vereniging.
- De negatieve resultaten worden gedekt door het vermogen. Voor de jaren 2014 en 2015 geldt dat deze resultaten ruimschoots gedekt worden door het vermogen en worden de ontvangen gelden zichtbaar besteed aan de doelstelling zonder dat de continuïteit van de Zonnebloem in gevaar komt. Voor de jaren 2016 t/m 2018 zal de begroting jaarlijks worden aangepast aan de actuele (financiële) situatie.

Aan: de Nationale Ledenvergadering van Nationale Vereniging de Zonnebloem

De in dit verslag in paragraaf 6.2 opgenomen samengevatte jaarrekening, bestaande uit de samengevatte geconsolideerde balans per 31 december 2013 en de samengevatte geconsolideerde staat van baten en lasten over 2013 met bijbehorende toelichtingen, is ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening van Nationale Vereniging de Zonnebloem te Breda over 2013. Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij die jaarrekening in onze controleverklaring van 28 mei 2014. Desbetreffende jaarrekening en deze samenvatting daarvan, bevatten geen weergave van gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden sinds de datum van onze controleverklaring van 28 mei 2014.

De samengevatte jaarrekening bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van Richtlijn 650 voor fondsenwervende instellingen van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving. Het kennismaken van de samengevatte jaarrekening kan derhalve niet in de plaats treden van het kennismaken van de gecontroleerde jaarrekening van Nationale Vereniging de Zonnebloem.

Verantwoordelijkheid van de directie

De directie van de vereniging is verantwoordelijk voor het opstellen van een samenvatting van de gecontroleerde jaarrekening in overeenstemming met de grondslagen zoals beschreven in de toelichting in paragraaf 6.2.4 en paragraaf 6.2.5 van de samengevatte jaarrekening.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de samengevatte jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands Recht, waaronder Standaard 810, "Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten".

Oordeel

Naar ons oordeel is de samengevatte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening van Nationale Vereniging de Zonnebloem voor het jaar geëindigd op 31 december 2013 in overeenstemming met de grondslagen zoals beschreven in de toelichting in paragraaf 6.2.4 en paragraaf 6.2.5 van de samengevatte jaarrekening.

Utrecht, 19 juni 2014

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door M.H.A. Bauman RA

Er kan zoveel meer dan je denkt

